

TORSDAG 29 NOVEMBER. NR 48/2018

Han gör teaterns ljudvärld

Sidan 2

Esse röstade näst bäst i hela landet

Sidan 5

Ekstrand kandiderar i biskopsvalet

Sidan 3

► **DENNA VECKA:** BILAGA TILL ESBO • LOKALA INSIDOR TILL BORGÅ OCH HELSINGFORS • INSTICK TILL KRISTINESTAD, HELSINGFORS, NÄRPES, ESBO, VASA, VANDA OCH GRANKULLA

Är december adventsfrid eller julstress?

Sidan 6

Bok om krig, kärlek
och släktkatastrofer

Sidan 8

Metod för nystart i livet
bjuds ut i Borgå stift

Sidan 5

Audas-Kass om världens
sämsta fritidsintresse

Sidan 15

LEDARE MAY WIKSTRÖM

Ett rop, en bön i beckmörkret

HOSIANNA! Varje år är det här en söndag med ovanlig trängsel i bänkraderna i hemförsamlingen. Det är plötsligt rusning om platserna, dörrarna i väggen mellan kyrksalen och serveringsrummet dras på vid gavel för att få alla att rymmas in. Varifrån kom alla? Och varför?

Vi har samlat till ett årligt, gemensamt utrop. Ett som fortfarande stiger från bottnen av vår själ. Det är den här söndagens allra viktigaste.

De andra psalmerna och texterna är förstås viktiga de också. Men det är helt uppenbart att vi har kommit för den där ena enda. Den som får våra ögon att tåras, våra strupar att snöras samman, och våra röster att jubla – eller gråtkraxa fram – ett hosianna.

Hosianna Davids son, välsignad vare han!

Där *Halleluja* är rent jubel är *Hosianna* bräckt, spräckt och brustet. Melodislingor av hopp och förväntan arbetar sig uppåt längs med orons och lidandets väggar. *Hosianna*. Tre år till? Trehundra? Tusen?

Där *Halleluja* är ett utropstecken är *Hosianna* ett frågetecken: Hur länge (ska vi vänta)? Hur mycket till (ska vi orka med)?

DET FINNS ett Hosianna för smått och stort också under advent 2018. För alla dem som saknar det mesta av det som vi tar för självklart varje dag. En del av dem ser vi tiggande i gathörnen. Andra göms undan för våra ögon – men de finns ändå, i en subtil fattigdom.

Men nöden är inte enbart materiell. Det finns ett Hosianna för relationer som slarvades bort i en vardag som snurrade allt för snabbt.

Det finns ett Hosianna för alla samtal, privata och offentliga, där ingen längre orkar minnas vad dialog och lyssnande handlar om.

Det finns ett Hosianna för den ekande ensamheten. För allt det jämngråa och nyanslösa i ett samhälle där människor och själar så lätt tappas bort eller förkastas. För alla arga, försmådda, orättvist behandlade. För dem som älskar men inte får.

HAN SOM vi sjunger om kommer i Herrens namn – men han kommer i människans sak och för hennes skull.

Jesus från Nasaret kastas rakt in i det mänskliga livets vanmakt och glädje.

Han lyser, redan nu och bejakar vårt rop. *Halleluja* brusar fram ur paradistillvaron. Den inträffar visserligen ibland, men sällan. *Hosianna* är den drabbande, den in i mörgen kända men ändå hoppfulla sången om vårt här och nu. Den känner vi alla väl.

May Wikström är chefredaktör för Kyrkpressen.

PROFILEN: ANDREAS LÖNNQUIST

”Jag har fått det jag jobbar med som en gåva.”

Han trivs bakom scenen

En ljudnörd som jobbat med de stora musikalnamnen, men trivs bäst bakom hemmascenen. Andreas Lönnquist har fått göra de teaterprojekt han drömt om. Sjukdomen han lever med styr inte hans liv.

TEXT OCH FOTO: EMELIE WIKBLAD

”En ljudnörd som älskar sin hustru”, beskriver **Andreas Lönnquist** sig själv. Han kallar sig österbottning, även om han inte bott i Österbotten på tjugo år. I december blir det sexton år som han jobbat på Svenska teatern i Helsingfors. Han är övertygad om att vägen dit är en han aldrig själv hade kunnat planera.

– Utan hjälp, uppfifrån och från kollegor och mentorer, skulle jag aldrig ha kunnat göra det jag gör i dag.

Hans farfar var präst och pappa kantor. Han växte upp med kör- och orgelmusik. Pappa ville att barnen skulle lära sig spela ett instrument, men motivationen fanns inte riktigt där. I stället var det den lilla studion vid folkhögskolan som tände en gnista. Medan han studerade vid yrkesskolan i Jakobstad fick Andreas Lönnquist chansen att hjälpa till vid en ljudfirma.

– Där fick vi kanske mera ansvar än vi borde ha fått. Vi fick göra otroligt mycket konserter och tillställningar.

Han sökte och kom in till Arcada. **Svante Forsbäck** som var lärare och ljudplanerare på Svenska teatern frågade om Andreas ville komma och köra några föreställningar.

– Han var kanske den som lärde mig lyssna. Det blir så lätt att man sitter och ser på mätare och hur det ser ut, i stället för att höra hur det låter.

Slutresultatet blev ingen examen, men en fast tjänst vid Svenska teatern.

– Jag stortrivs efter sexton år. Inte en dag är tråkig här.

Hur kan en arbetsdag se ut?

– Om vi har repetitioner inför en premiär kan jag jobba från nio på morgonen till elva på kvällen. Jag gör allt från ljudeffekter och att programmera mixerbord, till att diskutera med kapellmästare och regissörer. Det är kanske det som är roligast att göra.

När musiken Chess spelas sitter tretton musiker i orkesterdicket och ljudteamet ska se till att alla har mikrofoner, ljus och kameror så att de ser varandra och kapellmästaren. När Lönnquist är ljudplanerare för en produktion är det hans jobb att få ihop hela föreställningen så att allt låter så bra som möjligt. Rätt ljudeffekter på rätt ställe har förmågan att förflytta publiken i tid och rum.

En arbetsvecka på teatern är sex dagar. Vissa kvällar jobbar han föreställningar och sköter då ljudtekniken på scenen, medan någon annan i teamet sitter vid mixerbordet. Andra dagar planerar han för framtida produktioner.

– Två dagar eller två produktioner blir aldrig lika varandra. Många idéer kommer mitt i natten. Andra skulle säga att de kommer av en slump, men jag tror nog att de kommer uppfifrån. Om jag vågar lita på att det lyckas, med den inspirationen jag fått, så får jag oftast ihop det.

Lever livet runt sjukdomen

Karriären vid teatern, och två företag vid sidan om, tar mycket tid i hans liv.

En sjukdomsdiagnos har fått honom att fundera mer på sina prioriteringar.

– Det har satt lite perspektiv på livet, att man kanske inte behöver bara jobba, man ska hinna njuta av det också.

106 finländare har diagnosen Fabrys sjukdom. Andreas Lönnquist är en av dem. Hans kropp saknar ett enzym som har till uppgift att bryta ner vissa slaggämnen, och de samlas istället i cellerna.

– Det gör att jag hela livet haft jätteont i muskler och leder.

Han märkte att hans syskon orkade hur mycket som helst, men han orkade ingenting. Sjukdomen gör att han inte svettas, så på sommaren fick han ofta värmeslag.

För fyra år sedan fick han diagnosen. Nu kommer en sjukskötare hem

KYRKPRESSEN REDAKTIONEN

Ansvarig chefredaktör May Wikström tfn 040 153 0313 may.wikstrom@kyrkpressen.fi	tfn 040 831 3599 Redaktörer e-post: fornamn.efternamn@kyrkpressen.fi Ulrika Hansson tfn 040 831 6322 Christa Mickelsson (tjänstledig) Johan Sandberg (Österbotten) tfn 040 831 3599 Nicklas Storbjörk tfn 040 831 6545 Sofia Torvalds tfn 040 831 6748	Emelie Wikblad tfn 040 831 6836 Webbredaktör: webbred@kyrkpressen.fi Layout: Malin Aho tfn 040 831 6902
Redaktionen i Helsingfors Sandvikskajen 13 00180 Helsingfors tfn (09) 612 615 49/ 040 831 6545 redaktionen@kyrkpressen.fi		Utgivare: Fontana Media Ab Bank: Danske Bank IBAN: FI34 80001301158540 BIC: DABAFIHH
Redaktionen i Österbotten Normalmmsgatan 21 A, 68600 Jakobstad		Paradbild: Nico Laurila Photography Tryck: Botnia Print, Karleby

ADRESSREGISTER

Därför får du Kp som adresserad post Kyrkpressen adressuppgifter kommer från församlingarna, som för register över sina medlemmar. Adressuppgifterna används enbart för att skicka ut tidningen. Hanteringen av registret sker i enlighet med den europeiska dataskyddsförordningen (GDPR). Kyrkpressen sänds till alla hem i församlingar som prenumererar på den till sina medlems-hushåll. Den är en hälsning från den församling och kyrka du tillhör. Kontakta din församling för adressändringar eller om du inte vill ha Kp. Privata prenumeranter kontaktar Kyrkpressen.
--

KYRKPRESSEN ANNONS

Annonsredaktör: Erika Rönngård tfn 040 831 6614, annons@kyrkpressen.fi Annonspriser: Färg 2,05 €/spmm Svart-vit 1,65 €/spmm + Moms 24% Radannonser: 4,50 €/rad inkl. moms. Familjeannonser: 1 €/spmm inkl. moms. Lämna in din annons på kyrkpressen.fi helt utan extra kostnad. För familje- och radannonser per	telefon, mejl eller post tillkommer 5 euro i serviceavgift. Annonsdeadline torsdagar klockan 12 veckan före utgivning. Annonsförsäljning: fornamn.efternamn@kyrkpressen.fi Ludvig Andersson, tfn 044 050 3020, Jonny Åstrand, tfn (06) 347 0608, eller 0500 924 528, Prenumerationspriser: Finland & Norden 65 €. Utlandet 84 € ISSN 0356-1275
---	---

ANDREAS LÖNNQUIST

ÖSTERBOTTNING BOSATT I ESBO.

JOBBAR SOM LJUDPLANERARE PÅ SVENSKA TEATERN I HELSINGFORS.

ÄR EN AV 106 FINLÄNDARE MED DIAGNOSEN FABRYS SJUKDOM.

till honom varje tisdag morgon och ger honom en infusion med enzymet. Sedan kan han gå till jobbet som vanligt.

– Den finländska sjukvården är helt suverän. Det är något man inte förstår innan man själv råkar ut för det.

Medicinen kostar mellan 150 000 och 300 000 euro per år, Andreas Lönnquist betalar 4,50 i månaden. Behandlingen har minskat på den värk han alltid haft i kroppen, även om den ibland kommer tillbaka.

– Jag är tacksam att jag har de kollegor jag har, en fru som förstår mig och en arbetsplats som är flexibel. Jag är tacksam att det går att leva med den här sjukdomen och ändå göra det jag gör. Jag lever livet runt sjukdomen och den får nu hänga med bäst den kan.

ANDREAS LÖNNQUIST har blivit erbjuden möjligheter att jobba på andra ställen än Svenska teatern, men för honom är det här hemma. Den värme och arbetsstolthet som finns här har han inte hittat någon annanstans.

Jobbat med de stora

Bland alla de teaterproduktioner Andreas Lönnquist jobbat med är det en som sticker ut: Kristina från Duvemåla, den första på teatern efter renoveringen.

– **Benny Andersson** och **Anders Eljas** var här i en månad och den arbetsglädje de hade smittade av sig på ett sätt som jag många gånger tänkt på efteråt.

Efter att Kristina spelats i Helsingfors fick han förfrågan om att vara med och göra den i Göteborg och Stockholm. Chansen att samarbeta med Benny och Anders Eljas är något han är evigt tacksam för.

– Man lär sig så enormt mycket bara av att sitta och lyssna på dem och lyssna på vad de hör efter och vad det är som gör att de har kommit så långt som de har gjort.

Han beskriver jobbet som en kom-

munikation med publiken.

– Du har ingredienserna på scenen och ska göra en maträtt av det åt femhundra personer. Vissa tycker att det var bra, andra tycker att det var lite för salt och andra tycker att det skulle kunna vara vegetariskt eller laktosfritt.

Mycket kunde gå fel med den mängd teknik som ska fungera under en föreställning. Han minns ännu en pressvisning av Sound of Music för många år sedan: Maria kommer in på scenen och ur mikrofonen hörs ingenting. Det visade sig att en reporters trådlösa mikrofon låg på samma frekvens.

– Innan vi hittade den tog det, i min värld, tio år – men det var kanske tretio sekunder.

Samtidigt är det en del av charmen att

ta alla rörliga delar och göra en likadan föreställning varje kväll. Ensam åstadkommer man inte mycket, tror Lönnquist. Teaterkollegorna är som en familj, som trivs tillsammans mer eller mindre bra, men som ger varandra tillit och stöd.

– Utan dem blir det inte till någonting.

Har du något drömprojekt?

– Nej, inte egentligen mera. Jag har fått vara med om de saker jag drömt om – flera gånger om. Nu när jag gjort dem, nog är det häftigt, men inte är det det som livet handlar om. Det är ett jobb som alla andra.

En dröm han har nu är att få vara med och utveckla församlingen. Även om det finns perioder när tiden inte räcker till har den en viktig plats i hans liv.

Sixten Ekstrand kandidat i biskopsvalet

BISKOPSVAL. Sixten Ekstrand, direktor vid Kyrkans central för det svenska arbetet, ställer upp i biskopsvalet i Borgå stift. **Margareta Puiras**, församlingspastor i Karis-Pojo, är ombud för hans valmansförening.

– Jag har blivit kontaktad av präster och församlingsaktiva som uttryckt önskemål om att jag ska ställa mig till förfogande, vilket jag

har gjort. Det verkar finnas en beställning på en kandidat med den breda erfarenhet och teologiska profil jag har, säger Ekstrand.

Ekstrand är glad över att personer med olika teologisk syn valt att ställa sig bakom hans kandidatur.

– Jag är i grund och botten en kyrkans man med goda kontakter till olika grupper i Borgå stift.

FOTO: LINNEA EKSTRAND

Ulrik Sandell, kyroherde i Grankulla, är en av de präster som ställer sig bakom Ekstrand.

– Hans breda kontaktnät inom rikskyrkan, inom Borgå stift och till väckelse- rörelser och kyrkliga organisationer är en utomordentlig tillgång, säger Sandell.

Tidigare har **Lisa Enckell** och **Harry S Backström** meddelat att de kandiderar.

Winbergs julbasar på Tunaberg seniorhem

Framnäsängen 4, Esbo, tel 040 537 0376
Måndagen den 3 december kl. 16 - 18

Pepparkakshus, bakverk, Tunabergs limpa, potatisgröt, julgodis, julpynt, pryltorg, lotteri, Aloe vera-produkter, handgjorda smycken mm. Kaffe & laxsmörgås, glögg & jultårta. Bekanta er samtidigt med nybygget, 41 nya lägenheter är inflyttningsklara hösten 2019.

Hjärtligt välkomna!

BERÖR DE mänskliga rättigheterna endast en utvald skara finländare? Den frågan diskuterades på kyrkans människorättsforum.

Alla har inte lika rättigheter

MÄNSKLIGA RÄTTIGHETER. De mänskliga rättigheterna berör fortfarande inte alla människor i vårt land. Om det vittnar flera av inläggen i kyrkans människorättsforum i fredags.

TEXT: JOHAN SANDBERG
FOTO: EMELIE WIKBLAD

Etniska minoriteter, handikappade, flyktingar, muslimer, bostadslösa. Det är några av de grupper som inte behandlas jämnt i Finland.

– Rätten till bostad är en grundlagsrättighet, säger forskare **Maria Ohisalo**. Den offentliga sektorn borde se till att alla har en bostad. Ändå har vi officiellt 7 112 bostadslösa i Finland. Inofficiellt är antalet över 10 000.

Också biskop **Björn Vikström** lyfte i sitt tal upp samhällets utsatta.

– En guvernör som kommenterade flyktingläget i Mexiko sade nyligen att bara ärbara människor har mänskli-

”För att kunna omvärdera traditionerna, vilket det finns ett stort behov av, behövs en växelverkan där båda parterna kan lära sig något av varandra.”

Suaad Onniselkä

ga rättigheter. Flyktingar har det inte. Det påminner om den sekelgamla diskussionen här hemma om vem som är den rätta fattiga och vem som bara är lat. Regeringens aktiveringsmodell är en variant av det gamla synsättet, säger Vikström.

Suaad Onniselkä, lärare i islam, belyste muslimernas situation.

– Man måste komma ihåg att islam är en global religion och att alla muslimer i Europa har kontakter utanför Europa som påverkar deras syn på mänskliga rättigheter, säger hon.

Hon påpekar att de flesta muslimer i Finland inte kommit hit frivilligt, utan som flyktingar. Det gör att de är mindre motiverade att anpassa sig till det finländska samhället.

– Finland bemöter inte de muslimer som kommer hit speciellt vänligt. Här genomgår de en lång och smärtsam process där mångas mänskliga rättigheter inte förverkligas. Även de som får stanna ses som utomstående.

Enligt Onniselkä är muslimerna ingen homogen grupp utan består av många kulturer.

– Muslimerna i Europa lever inte i ett

vakuum. Min finländska kontext färgar också hur jag läser Koranen och Haditherna som är Mohammeds liv nedtecknat i en tradition.

Den viktiga växelverkan

Heter man Ahmed blir man inte kallad till arbetsintervju, hur bra CV man än har, konstaterar Onniselkä.

– Ahmed känner att hans existens är ifrågasatt. Om han dessutom går till en moské med en självärd imam som inte är helt insatt i det finländska samhället har vi en verklig utmaning. Den utmaningen klarar inte det muslimska samfundet ensamt, säger Onniselkä.

– Om samfundet upplever förtryck och ständiga ordlösa hierarkier så utvecklas det inte. Och lever man i den erfarenheten signalerar det finländska samhället att de mänskliga rättigheterna förvisso är viktiga, men att de inte berör alla.

Som lärare understryker hon för sina elever att inläring är växelverkan. Vi tar inte till oss något nytt om vi inte har växelverkan med andra.

– För att kunna omvärdera traditionerna, vilket det finns ett stort behov

av, behövs en växelverkan där båda parterna kan lära sig något av varandra. Det garanterar i förlängningen att de mänskliga rättigheterna berör alla.

Ny bok om mänskliga rättigheter

I samband med forumet publicerades kyrkans människorättsbok *Näkökultmia ihmisoikeuksiin*. Den svenska översättningen som utkommer senare får namnet *Perspektiv på mänskliga rättigheter*. Redaktionen bakom boken består av **Kari Latvus**, **Laura Arikka** och **Eli-na Hellqvist**. Den öppnar de mänskliga rättigheternas historia för läsaren ur ett samhälleligt och kristet perspektiv.

Kyrkans människorättsbok beskriver situationen med mänskliga rättigheter i Finland och internationellt, och strävar efter att väcka diskussion. Boken är också ett sätt att knyta den allmänna diskussionen om mänskliga rättigheter till kyrkans sätt att försvara alla människors lika värde och jämlika rätt till ett människovärdigt liv. Redan i kyrkans tidiga tradition ställer man sig vid sidan av de svaga och sårbara medlemmarna i samfundet och stöder dem.

FÖRSLAG VÄLGÖRENHETSSKATT

KDU vill ersätta kyrkskatten

Kristdemokraternas ungdomsförbund vill ersätta kyrkskatten med en välgörenhetsskatt. Den skatten skulle alla finländare betala.

En välgörenhetsskatt på cirka 1,5 procent skulle vara mera jämlik. Det nuvarande systemet behandlar olika livsåskådningar ojämnt, anser KDU.

Tanken är att skattebetalaren själv får avgöra till vilket godkänt ändamål välgörenhetsskatten ska gå. Enligt förslaget upprätthåller myndigheterna ett register över de godkända ändamålen.

AVTÄCKNING SANDUDDEN

Kovisto fick minnesmärke

Mänsklig och stilig. Med dessa ord beskrev priskommittén president **Mauno Koivistos** gravvård *Kartta* (Kartan).

– Mänsklig och stilig är också två ord som beskriver Mauno Koivisto som människa och hela hans livsverk, sade utrikesminister **Timo Soini** (Blå) när gravvården avtäcktes i söndags.

Mönstret på minnesmärket bildar en slags karta över en sjö och floder som förgrenar sig. Konstnären **Perttu Saks** har gjort minnesmärket.

MALAYSIA MISSION

Finländare hotas av fängelse

Polisen i Malaysia arresterade senaste vecka fyra finländare, två män och två kvinnor i åldern 27 till 60 år, som delade ut kristet material i Langkawi.

Polisen konfiskerade 47 pennor, två kappsäckar och 366 pamfletter med bibliska texter.

Finländarna misstänks för att orsaka disharmoni, splittring eller fientliga känslor. Dessutom misstänks de har brutit mot villkoren i sitt besökstillstånd. De riskerar nu till två till fem års fängelse i det muslimska landet.

Valdeltagandet i Replot ökade mest i landet

FÖRSAMLINGSVALET. Replot församling höjde deltagandet i församlingsvalet med 11,7 procentenheter sedan valet 2014. Det är den högsta ökningen i hela landet.

TEXT: KYRKLIG TIDNINGSTJÄNST/JOHAN SANDBERG

När församlingarnas valnämnder fastställt valresultaten i församlingsvalet visar det sig att Borgå stift gått mot den nationella trenden med sjunkande valdeltagande. I stiftet steg röstningsaktiviteten med 0,3 procentenheter sedan valet 2014.

I tre församlingar i Borgå stift, Replot, Esse och Närpes, steg valdeltagandet med över 5 procentenheter

Det nationella valdeltagandet minskade med 1,1 procentenheter och uppgick nu till 14,4 procent.

I Borgå stift röstade 16 procent av de röstberättigade.

De flitigaste väljarna fanns i Kinnula i Lappo stift där 48,1 procent av de röstberättigade gick till valurnorna. På andra plats kom Esse församling där 46,8 procent röstade. Trea var Konnevesi i Kuopio stift där 41,9 procent av väljarna röstade.

Bland de största församlingarna med över 30 000 röstberättigade finns de mest aktiva väljarna i Seinäjoki där valdeltagandet uppgick till 22,2 procent. På andra plats finns församlingen i Salo där valdeltagandet låg på 14,3 procent

Det lägsta valdeltagandet noteras i Lauritsala församling i S:t Michels stift där bara 5,9 procent av de röstberättigade gick till valurnorna.

Medelåldern bland de invalda är 53,3 år och något lägre än i föregående val. I Borgå stift är medelåldern på de invalda 57 år. Andelen invalda kvinnor är 54,9 procent i hela landet och 50,1 procent i Borgå stift. Ungefär hälften av de invalda är nya (49,2 procent), i Borgå stift 46,1 procent.

De invalda förtroendeledamöternas medelålder är rätt hög. Det är önskvärt att de förtroendevalda så långt som möjligt representerar församlingsmedlemmarna på ett jämlikt sätt, säger kampanjchef **Hanna Piira**.

Lågt ungt deltagande

Det nationella valdeltagandet bland unga i åldern 16–17 år var ungefär 8,4 procent av de röstberättigade i hela åldersgruppen. De unga röstade flitigast i Lappo och Uleåborgs stift. I Borgå stift gick 9,8 procent av de unga röstberättigade till valurnorna, vilket var mer än en procent högre än valdeltagandet bland de unga i medeltal.

Kyrkan var föregångare då den gav unga medlemmar under 18 år rösträtt. I det här valet var de ungas valdeltagandet ändå lågt. Det skulle vara viktigt med flera unga kandidater i valet och att församlingarna utvecklar möjligheterna för unga att påverka, säger **Veli-Matti Salminen**, forskare på Kyrkans forskningscentral.

Diakonalt projekt får fortsättning

GEMENSKAP. Cable-grupper arbetar för att stärka deltagarna till en positiv förändring och en känsla av tillhörighet. Vilken församling som helst kan delta i projektet, som fortsätter i domkapitlets regi från årsskiftet.

TEXT: ULRICA HANSSON

En församling kan ordna en Cable-grupp precis som man ordnar en sorggrupp, säger projektledare **Henrica Lindholm**.

De konkreta resultaten av projektet har exempelvis varit singelkaféer, utfärder, promenadgrupper och bibelstudiegrupper.

Projektet kan sägas ha två nivåer: att utbilda anställda inom den här metoden och att sedan starta grupper som kanske exempelvis ensamma eller utsatta människor en chans att få syn på sina egna resurser, hitta en gemenskap och vända sin egen situation eller sin omgivning i en positiv riktning. Deltagarna träffas under sex veckors tid, arbetar med olika teman och äter tillsammans.

Det finaste med metoden är att vi aldrig frågar om folks sjukdomar eller misslyckanden, sådant man vanligtvis frågar efter när professionella hjälper hjälpbehövande. Vi frågar alltid: Vad är det som har gjort att du ändå vågar komma hit? Vi vänder på det och frågar alltid efter resurserna, säger Lindholm.

Projektet "Där nöden är störst – diakoni på svenska", där Cable-grupperna (Community action based learning for empowerment) ingår, har drivits av Yrkes-högskolan Novia i samarbete med Helsingfors kyrkliga samfällighet, de svensk-språkiga församlingarna i Helsingfors, Borgå domkapitel och Helsingfors diakonissanstalt. Ordet cable, kabel på svenska, kommer från att det hela kan ses som en kabel av olika metoder.

HENRICA LINDHOLM säger att några konkreta projektresultat varit singelkaféer, utfärder och promenadgrupper.

FOTO: PRIVAT

Social ångest

Metoden kommer ursprungligen från Rotterdam och Manchester och den har använts både i församlingar och inom social- och hälsovården.

I Pargas startade församlingarna och kommunen ett tvåspråkigt kafé som ett resultat av Cable-gruppen. Cable-deltagarna driver kafé-

et, och köpmännen i Pargas ger varje vecka mat som annars skulle slängas. Gruppen hittade en nisch som behövdes. Det har varit riktigt lyckat.

Ett par personer som varit med i Cable-grupper ställde också upp och berättade om sina erfarenheter under projektets slutseminarium på Diakonidagarna på

Lärkkulla i september.

En av dem berättade att hon haft diagnosen social ångest och en annan en depressionsdiagnos. Båda fullförde sina Cable-grupper och är numera med och driver kafé. Det var väldigt modigt av dem att våga ställa sig upp och berätta om det här.

Domkapitlet tar över

Tanken från första början var att projektet ska få en fortsättning i domkapitlets regi, säger Lindholm.

På domkapitlet är **Cecilia Forsén** kontaktperson för de församlingar som har intresse av att fortbilda anställda och starta egna Cable-grupper.

För ett tag sedan ordnades fortbildning i Malax och nu står Pedersöre prosteri på tur, säger Lindholm.

Vem som står för kostnaderna måste beslutas lokalt.

I Helsingfors är det samfälligheten som haft det ansvaret.

"Det finaste med metoden är att vi aldrig frågar om folks sjukdomar eller misslyckanden."

Henrica Lindholm

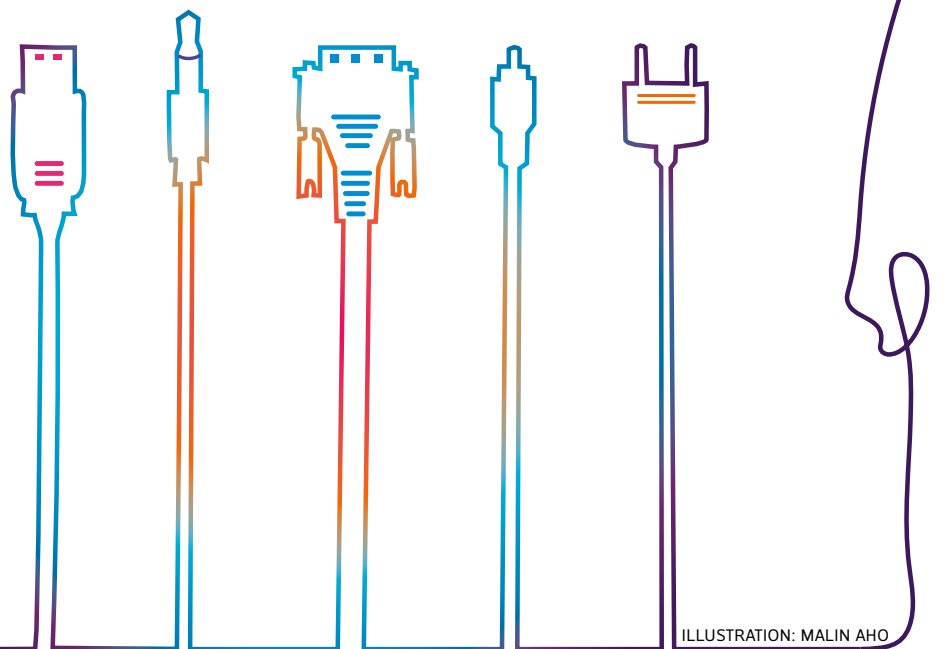

ILLUSTRATION: MALIN AHO

ORDFÖRANDEVAL KANTORER

Raassina leder kantorerna

Fullmäktige för Finlands Kantor-organistförbund har valt ledande kantor **Minna Raassina** till ordförande för 2019 och 2020.

Minna Raassina har verkat som kantor i Savonlinnan seurakunta i Nyslott sedan 2006.

Den viktigaste frågan för mig är hur kantorerna ska orka i sitt arbete och hur förbundet ska förbättra arbetslivet, säger Raassina.

Finlands Kantor-organistförbund är kantorernas fackförbund, som verkat i 111 år.

CITAT KOTIMAA

"Tänk om kyrkan skulle predika Kristus och inte försöka tala om något annat."

Pekka Simojoki i sin kolumn i Kotimaa.

ORDFÖRANDEVAL PRÄSTFÖRBUNDET

Ruusukallio leder prästerna

Ulla Ruusukallio har valts till ordförande för prästförbundet för 2019–2020

Ruusukallio har verkat som sjukhuspastor inom Tammerfors kyrkliga samfällighet sedan 2009. Hon valdes till ordförande av

förbundsfullmäktige senaste vecka.

I ett kompletteringsval valdes **Mats Lindgård** från Borgå med flera samtidigt till Prästförbundets styrelse.

Prästförbundet är prästernas fackförbund. Nittio procent av prästerskapet hör till förbundet.

JULÅNGEST. Kyrkpressen-redaktören Sofia Torvalds skrev ett upprop på Facebook: ”Hjälp! Snart är det första advent och jag är inte redo. Hur gör jag för att hitta adventslugn?” Hon fick många svar, och småningom kom också lugnet.

TEXT: SOFIA TORVALDS

Sex goda råd inför advent

1. Vägra uppgradera. Plocka bort i stället.

De flesta av oss samlar på oss advents- och jultraditioner under ett helt liv. Alltså blir de fler. Och fler.

För många år sedan hittade jag världens gulligaste tygängel med 23 små söta fickor på magen och en stor på stjärten. Perfekt att ha som julkalender och fylla med små grejer som barnen hittar varje morgon när de stiger upp. Idag tänker jag: jag borde snabbt ha lagt den tillbaka på inredningsbutikens hylla och i stället vant barnen vid att de får scouternas julkalender och möjligen en bit choklad.

När jag ser på ängeln idag fylls jag närmast av – aggression. Jag försöker köpa grejer i reserv men det slutar ändå med att jag springer genom någon affär i desperation efter jobbet och plockar på mig oekologiskt plastskräp eller oändliga mängder läppcerat och hårspännen och blinkande reflexer. Det blir överraskande dyrt.

Någon gång när jag var ung och energisk och bara hade ett barn startade jag komplicerade traditioner av jultrev, julkort och ceremonier på julaftonsmorgon. En del av dem har jag slopat idag, inte för att jag ville det men för att mina krafter tog slut. För oss finlandssvenskar blir det inte bättre av att vi ska klämma in både självständighetsdagsfirande och luciaevenemang i december.

Inför alltså traditioner först efter moget övervägande. Ställ dig alltid tveksam till att göra något bara för att dina föräldrar gjorde det eller för att det såg så mysigt ut hemma hos din syster. Till och med en julkonsert kan lätt bli något som någon familjemedlem får för sig att ska återkomma. Ordna du en trevlig luciafest för barnens kompisar så hej hopp sitter de där med tindrande ögon följande år och frågar när festen ska gå av stapeln.

Uppdrag: Ordna julmöte, där alla i familjen samlas till gemensam överläggning. Vid det mötet diskuteras till exempel det faktum att föräldrarnas tid och krafter är en sinande naturresurs och att krimskrams är dåligt för miljön. Sedan kommer ni gemensamt överens om vilka av era jultraditioner ni absolut vill hålla fast vid och vilka ni kan släppa fria och låta flyga iväg till någon annan behövande familj eller kanske ut i det universum där onödiga jultraditioner själv dö.

2. Vägra tjuvstarta. Skjut upp i stället

Tiden inför jul är fastetid, inte frosseritid. Och fasta innebär att vara stilla, skåla ner, äta mindre, konsumera mindre. Hur främmande det än låter är julaftonen fortfarande fasta (därav lutfisken). Festen börjar egentligen först på julnatten.

För en julälskare som jag är det här ett tungt faktum att jobba med.

En person som jag talade med inför den här artikeln berättade att hon börjar sina julförberedelser exakt den första advent med att plocka fram adventsljusstaken, fyra ljus och en elljusstake att ställa i fönstret. Den andra advent plockar hon fram en elljusstake till och ställer den i ett annat fönster. Och en tredje den tredje advent, och en fjärde den fjärde advent. Den 22 december kommer gran och övrigt julpynt in, men så stannar pyntet ock-

så kvar fram till tjugondag knut.

Det här klarar inte jag för jag har läst lite för många jultidningar under åren och min julväntan börjar med att jag byter kuddfodral på prydnadskuddarna i soffan. Sylvias julvisa börjar jag klinka på pianot redan i november, men det beror på att jag är en så usel pianist att jag måste börja öva i tid.

Men det finns en hel del av det som är jobbigare än att byta kuddfodral som går att göra efter att man repat sig från julaftons och juldagens ansträngningar. Till exempel glöggfesterna. Varför inte ordna dem efter jul i stället för innan? Och tänk om det stora pepparkaksbaket ordnades annandag jul i stället?

Känns det hemskt? Tugga på det lite. Måste allt vara förväntan? Kanske något kan vara eftervärme.

4. Dämpa julklappshysterin

Julklappar är knepiga. De flesta vuxna klarar sig utmärkt utan julklappar. Till dem kan man säga: Tänk om vi i år skulle komma överens om att inte ge julklappar till varandra?

En stor insikt som jag fått är att min man inte med sitt sjätte sinne kommer att kunna luska ut vad jag vill ha i julklapp. Finns det alltså något jag behöver och hemskt gärna vill ha (en tröja, hudkräm, en bok) så är det klokaste att i god tid före jul säga ”kan jag få det här i julklapp tack” och så kan båda två dra en lättnadens suck. Det här alltså om du – liksom jag – har svårt att ge upp din längtan efter att få en julklapp av din partner.

Små barn behöver inte många julklappar. Det knepiga är barn i skolåldern som dessutom gärna jämför julklappar med varandra. Men många barn idag har full förståelse för att vi håller på att konsumera sönder vår jord och att vi inte kan fortsätta så här. Fråga dem vad de tycker, våga ta diskussionen. Kanske de kan välja en sak som de verkligen, verkligen önskar sig, och det andra får vara? Kan flera i släkten slå ihop sig för att skaffa den där ena saken blir det billigare för alla.

En familj jag känner valde att inte ge julklappar till varandra i år, i stället åker de på varen på en resa tillsammans. I en annan familj ger alla en julklapp till någon i familjen, vem som ger till vem lottas ut, och julklappen får inte kosta mer än omkring 30 euro.

En bra julklapp kan vara att vi gör något tillsammans – och det där något kan man lyckligtvis göra efter jul. Förslag: åka skidor, hoppa på trampolin tillsammans eller paxa en hel kväll där alla i familjen faktiskt tar sig tid att spela brädspel.

3. Säg nej till att vara kock, hushållerska, tjänarinna och värdinna

När jag var en ung mamma firade jag för första gången jul hos min dåvarande mans släkt i Österbotten. Där upptäckte jag till min oerhörda förvåning att olika familjer har helt olika julmat på sitt julbord – och helt olika sätt att fira jul. Det fanns inte syltlök, i stället fanns det köttbullar. Det fanns inte sikrom, lök och smetana, i stället fanns det lutfisk. Jag var förkrossad.

Idag känner jag mig pressad av den där inre rösten som ropar ”syltlök! syltlök!” när jag rusar genom matbutiken och slänger ner saker i min enorma kundvagn dagarna före jul. Varför måste jag vara så krävande?

Varför bär jag på den här längtan att jag ska vara en person som på riktigt klarar av att vrida ihop rätterna i Lantlivs julnummer? Varför står jag där före glöggfesten och hyperventilerar och virar in dadlar i bacon? Min man har

helt tydligt inga sådana ambitioner. I vår familj (liksom i de flesta andra familjer jag känner) är det jag, mamman/ frun, som axlat ansvaret för den perfekta julen.

För många kvinnor är tiden före och under jul en kamp mot den inre perfektionisten som vill att allt ska vara så vackert, att allt ska vara som det alltid varit, att alla ska vara så glada och lyckliga och tacksamma.

Tänk om jag i år skulle:

Fasta från mitt behov av att ha det snyggare än jag brukar ha det.

Fasta från mitt behov att bjuda på bättre mat än jag brukar laga.

Fasta från mitt behov att verka lugnare än jag är.

Övning: Ta fram fjolårets ledsna dörrkrans och ge upp tanken på att binda en själv. Lägg dig i soffan med den elektriska värmedynan. Tryck den mot magen och börja äta choklad.

5. Välj

Det är hemskt att välja men ibland måste man.

Jag tycker till exempel väldigt mycket om julblommor, men vi har bara ett litet bord att ställa dem på. Jag kan inte ha julstjärna, amaryllis, julros och hyacint, för då finns det ingen plats att ställa ner tekoppen på. Så jag väljer hyacint.

Jag älskar julbakverk men också i år blir det bara pepparkakor, för det är ett grupparbete och då står jag ut med processen. Och för min inre pianist blir det som sagt *Sylvias julvisa*, för det arrangemang vi har går i a-moll och julen är alldeles för mycket av allt om man dessutom ska fixa förtecken (att komma ihåg att trycka på de där svarta tangenterna också).

I år tänker jag skaffa julbakverken på skolans julfasar och sedan frysa ner dem. Där kan jag säkert köpa den där dadelkakan som jag haft som avsikt att baka i tjugo år men aldrig kommit igång med.

Författaren och prästen **Hilkka Olkinuora** har i sin familj tillämpat tanken att alla får välja En Sak. Det kan vara: lägga ner ljus på begravningsplatsen på julafton, gå i julkyrkan, baka pepparkakor, ha sikrom på julbordet, få en viss, viktig julklapp.

Den här ena upplevelsen garanteras man. Resten är bonus. Resten är nåd.

Och dessutom – om vi skalar bort tillräckligt – kan resten till och med vara frid.

Ylva Eggehorn har skrivit en jättefin psalm, nr 822 i psalmbokstillägget, som heter *Innan gryningen* (eller *Så kom du då till sist*). Den handlar om den Jesus som finns bortom våra bilder. I den bygger vi katedraler mot himlen, medan Jesus går neråt. Han är ett barn som ligger på ett jordgolv och fryser om vi inte griper in. Han är en flykting som kommer över bergen. Han är en sång som vi glömt, en sanning som vi förrätt.

Det är inte julstressen som kommer i december, det är den här bebisen – flyktingen, mannen som stiger ut ur alla tomma gravar.

Övning: Glöm julevangeliet i år men läs Markus-evangeliet i stället. Det är det kortaste av dem alla så om du läser en bit varje dag hinner du igenom det till jul. Kom ihåg att äta choklad medan du läser.

6. Blunda och förneka

Tips från en Facebookvän: Säg till alla att du har migrän och diarré och låt någon annan fixa julen.

PRESENTATION

De förlorade barndomen

Vi bär alltid vår barndom med oss, på gott och ont. I boken *En barn-dom i Bagdad* av **Mustafa Saeed Al-Hashim** är det på gott. Boken är redigerad av **Anna Lena Bengelsdorff**, som diskuterat med Mustafa på engelska och sedan översatt berättelserna till svenska.

Och vad är då syftet med att ge ut en ung flyktings barndomsberättelser från Bagdad? Givetvis att visa att vi alla varit barn, att vi bär med oss liknande minnen och upplevelser var vi än vuxit upp, och kanske också att vår uppväxt inte automatiskt varit bättre än till exempel en flyktings bara för att vi vuxit upp i ett nordiskt välfärdssamhälle.

Det Bagdad som Mustafa Saeed Al-Hashim målar upp är ett Bagdad som doftar bröd och kryddor, en stad där barnen spelar fotboll om kvällarna men också lär sig att vara lojala mot varandra.

Mustafa växer upp i en medelklassfamilj. Han får spela Playstation 1,5 timme per vecka, sex dagar av sju går han i skolan. Både hemma och i skolan får han lära sig att det viktigaste alltid är att se den andra, att dela med sig, att vara stark tillsammans, att sträcka ut en hand till den behövande.

Boken är genomsyrad av en längtan efter något som sedan länge gått förlorat. Vi får inte veta något av hur det gick sedan, hur hans föräldrar klarade sig, varför han flydde. Men vi vet ju att han flytt och att allt det han berättar om sedan länge slagits i spillror.

Det här gör texten stark och sorglig, kanske mer vemodig än om den avslöjat hela hans berättelse.

■ SOFIA TORVALDS

Berätta den historia du bär på

BIOGRAFI. Förryskning, kravaller, fjorton friare och inbördeskrigets fasor. Kerstin Eklundh, född Furu-hjelm, skrev ner sina minnen för att barn och barnbarn skulle veta hur det var. I höst har hennes berättelse blivit en bok tack vare barnbarnet Riko Eklundh.

TEXT OCH FOTO: **SOFIA TORVALDS**

Riko Eklundh var nitton år då hans farmor **Kerstin** (född **Furuhjelm**) dog.

– Jag hann inte ha en relation till henne som vuxen. Men från de år som jag minns – från att jag var i fyraårsåldern till att hon dog – var hon väldigt viktig för mig. Så länge hon bodde hemma i huset i Noux träffades vi nästan alla dagar.

Riko Eklundh var yngst av barnbarnen. Ännu mer än sina syskon och kusiner umgicks han med farmor, som barnbarnen kallade **Ammi**, på tumanhand.

– Jag var ett lillgammalt barn. Det finns en c-kassett där jag leker radio och den är jättejobbig att lyssna på. Jag hade en sådan där gnällig, pipig röst, och jag talade fort ... Jag var historiskt intresserad redan då så den här boken är bara en fortsättning på mitt liv, skrattar han.

Ammi och Riko gick till exempel på söndagsgudstjänst i Esbo gamla grästenskyrka – han mutades med berlinermunk på Bemböle kaffestuga efteråt. Han minns att hon brukade pussa honom på pannan och säga: ”Gud väl-signe dig, Ammis lilla pojke.”

Det är mycket han har gemensamt men sin farmor: glädjen, öppenheten och en social natur. Och skrivandet. När han började samla material och skriva ner egna minnen till boken *Flickan skall uppleva historia* märkte både han själv och de som korrekturläste att han och farmor skrev på ett liknande sätt.

– En del upplevde min farmor som jobbig för att hon var så ... glad. Jag minns att jag hört kommentarer om att hon var lite av en lättviktare, inte

så intellektuell. Kanske för att hon var så positiv och social.

Riko Eklundh har undrat vad det var som gjorde att hon bland sina fjorton friare fastnade just för farfar **Lars Eklundh**.

– Han var tystlåten och introvert då Kerstin presenterade honom för sina vänner. Kanske det var kontrasten hon tyckte om, olikheten.

Ingenjören från Ryssland

Berättelsen om Kerstin Furu-hjelms uppväxt är samtidigt en berättelse om ett Finland – och en hel värld – i kraftig förändring. Kerstins pappa **Edvard Furu-hjelm** var guvernör i Uleåborg, en tjänsteman från överklassen. Förryskningen drabbade familjen hårt. När det ryska greppet hårdnade i början av 1900-talet kunde han inte fortsätta på sin post.

Men i dottern Kerstins minnen är det ändå glädjen som träder fram – vännerna, bjudningarna, balerna, bröllopet. Hon sparade visitkort, hälsningar och fotografier.

– Hon skrev dagbok och sparade varje papperslapp, och dem har jag fått ärvat. Hennes pappa sparade också allt, från 1860-talet och framåt.

Bokprojektet började egentligen med att Riko Eklundh – skådepelare vid Svenska teatern – gjorde en radio-serie om sin farmors minnen. Där redigerades de otaliga namnen bort, men i boken finns de med igen.

– De flesta vill ju hitta bekanta och släktingar när de läser.

Det var tydligt att hans farmor visste att det hon nedtecknade var en unik berättelse.

RIKO EKLUNDH är glad över att hans farmors historia berättats för fler än bara den egna familjen. – Det kan hända att hon själv hade tyckt att den var lite för privat för att göras känd för alla.

– Hon insåg dramatiken i det hela. Vi glömmer ofta att vi faktiskt var en del av Ryssland, med allt vad det innebar.

När Riko Eklundh hörde berättelserna som barn blandade han ihop verklighet och fiktion.

– Jag upplevde det hon berättade som sagor. När jag sedan läste hennes minnen fattade jag att hon faktiskt upplevt kosackkravaller och att det stämde att hon var släkt med **Celsius**, han som uppfann termometern. Han var farmors farmors morfars kusin, skrat-tar han och berättar att Celsius porträtt idag hänger på väggen i hans hem.

När den omsvärmade, glada Kerstin Furu-hjelm sedan föll för Lars ”Lasse” Eklundh var det ”den där rika Eklundh” hon gifte sig med. Hennes svärfar **Gustaf Eklundh** var nämligen

Krascha och bygga igen

BOOK

Bara lite till

Författare: Heidi Hakala
Förlag: Förlaget 2018

Heidi Hakala skriver medryckande om Sandra som jobbar i mediebranschen och är övertygad om att inget hon gör någonsin är

tillräckligt bra.

Den där känslan av att vara en mask, en människa som ingen egentligen tycker om och som egentligen inte gör något viktigt eller bra är bekant för många, framför allt för många (yngre) kvinnor. Det är också en känsla som infinner sig hos den som drabbas av utmattningsdepression.

I *Bara lite till* heter hu-

vudpersonen alltså Sandra och har det perfekta mediejobbet, den perfekta pojkvännen och dess-

utom åtminstone en yttre mask av perfekt utseende och socialt liv. När allt faller samman bit för bit måste hon börja bygga sitt jag på nytt.

Själva berättelsen fungerar bra. Den har flyt, den känns sannolik.

Däremot märker jag att jag skulle vilja ha mer av det som finns omkring. Det blir till exempel tydligt att Sandra kommer från en arbetarklassfamilj medan pojkvännen snarare har över-

klassbakgrund. Men varför får vi inte veta mer om familjen? Sandra verkar leva i ett vacuum där allt som hon har är det som inte fungerar och som hon måste och kan lämna bakom sig.

Men hur är det med mamma, pappa, syskon?

Jag skulle också vilja veta mer om den terapeutiska processen. Dessutom skulle jag vilja ha krassa uppgifter om pengar (terapi är inte helt billigt nämligen, inte ens med stöd från Fpa).

Hur har Sandra råd med sitt liv efter kraschen? Får hon sjukdagpenning? Hur länge? Har hon inte ångest över pengarna?

Vad mina frågor pekar på är kanske just det faktum att våra liv, trots allt, kretsar väldigt mycket kring ”vad tycker mamma/pappa?” och ”om inte pappa betalar, vem ska göra det då?”. Det är därför *Den förlorade so-nen* hör till de liknelser nästan alla minns.

■ SOFIA TORVALDS

Tips för dig som vill skriva om din släkt:

- 1. **Spara och skriv ner.** Om ingen antecknar något om ett föremål har senare generationer svårt att veta något om det.
- 2. **Tala med gamla släktingar** och banda samtalen.
- 3. **Tro på att du kan!** Riko Eklundh fick uppmuntran bland annat av Susanne Ringell, som sa: ”Du är ju så bra på att berätta. Du kan till exempel banda din berättelse och sedan lyssna och skriva ner den, om det känns lättare så.”
- 4. **Skaffa proffshjälp** för korrektur och layout.
- 5. **Försäljning** går behändigt via sajten www.boklund.fi. Var beredd på att hälften av försäljningssumman går till omkostnader.

är att berätta historier, det kunde min farmor, och det kan jag föra vidare. Jag upplever att jag själv känt de här människorna, till exempel Murre, min farmors mor. Hur fantastisk och modern hon var.

En släkting eller inte?

För ett par år sedan kom **Jyri Pulkkinen**, som jobbar vid Teaterhögskolan, fram till Riko Eklundh och presenterade sig och sa: Vet du, vi är ju släkt. Nej, det hade Riko Eklundh aldrig hört talas om. Det visade sig att det i Pulkkinens släkt fanns en historia om att Eklundhs farmors far Edvard gjort tjänarinnan och amman **Greta Honkamaa** i Uleåborg gravid. Hon födde en son en månad innan Kerstin Furuholm föddes, och han gavs sedan bort.

– Det är ju inte omöjligt, så jag föreslog att vi gör ett dna-test. Testet visade att vi inte är släkt, men det var ett lite billigare test, så kanske är det möjligt ändå. Det som är klart är att Greta födde en son en månad före min farmor föddes, och att den sonen var Jyri Pulkkinens morfar.

Riko Eklundh intervjuade många gamla släktingar för sitt projekt, bland annat två damer som fyllt hundra och hade minnen från hans farmors ungdomsår. Då insåg han hur långa perspektiven faktiskt kan vara.

– Jag bjöd dem på lunch i början av 2000-talet och vi tittade på fotoalbum och pratade. Och sen sa jag: Berätta nu vad ni gjorde under kriget. De tittade på varandra och sa: Ja, vi var ju så unga då ... Och då fattade jag att nu tänker de på *första världskriget*!

chef för Ural Caspian Oil Company, där även sonen Lars arbetade. Familjen Eklundh hade sitt hem i S:t Petersburg och ett sommarställe i Noux – men efter revolutionen fanns bara spillror kvar.

– Det var en jättekatastrof som familjen inte talade om. Det var så sorgligt. Pappa har berättat att hans farfar gjorde ett litet gravmonument över sin ryska tid. Han hade en plakett gjord av Fabergé, en plakett som Nobels oljebolag gett åt sina chefer. Farfar lät göra två små oljeborrtorn i silver bredvid, på en bas av svart marmor, och där kunde han tända två ljus. Tanken var ju att familjen skulle bygga upp ett liv i Ryssland. Men det blev det inget av, och sedan flydde man till sommarstället i Noux.

KERSTIN FURUHJELM var glad, social och mycket omsvärmad.

Vi bär alla på historier

Riko Eklundh har ofta undrat varför hans farmor slutade sin berättelse där hon slutade den, i början av sitt äktenskap. Bokens sista del handlar om hur det nygifta paret åkte på bröllopsresa till Ryssland under inbördeskrig och revolution, bara för att fastna i familjen Eklundhs fina lägenhet i S:t Petersburg. Det fanns ingen mat och de visste inte om de skulle kunna återvända till Finland.

Berättad av Kerstin blir till och med den här tiden en äventyrsskildring. Ändå läste hon ibland in sig på toaletten och grät över släktingar och vänner som blivit dödade av de röda.

– För mig är det viktiga att berätta en historia, för historier är något som vi alla bär på. Skådespelandets grund

”En del upplevde min farmor som jobbig för att hon var så ... glad.”

PÅ TVÄREN ULRIKA HANSSON

För oss som inte står ut

Jag nattar min fyraåring. Vi läser om grodan och hans kompisar som hittar en död

koltrast. De begravder honom under värdiga former, och den oundvikliga frågan uppstår. Min pojke ser på

mig med stora ögon och frågar: ”Dör alla?” Det finns inget relativt svar. ”Ja”, säger jag, ”men förhoppningsvis först när vi är riktigt gamla.” Hans bestörtning och sorg är stor, det ser jag i hans ögon. Det är första gången insikten drabbar honom, och han gråter plötsligt och mycket. Han säger att

han inte vill att jag ska dö.

Jag inser att det är samma bestörtning jag känner fortfarande, de få gånger jag låter tanken löpa linan ut. De ögonblick jag inte förskönar eller bortförklarar. Jag kommer att mista. Och allt det som varit jag kommer att vara borta. Jag kommer kan-

ske att nämnas ibland och vara ett fotografi i en ram.

En del tycker att hoppet om livet efter döden är en ömkansvärd sak att klamra sig fast vid. Det är möjligt att det är så, att tron är till för oss som inte står ut med tanken på ett definitivt mörker. Jag erkänner också att jag på

många sätt är ynklig, rädd och i stort behov av glada nyheter.

För någon vecka sedan delade mamman till en kompis till mig ett foto på Facebook. Det föreställde hennes föräldrar som numera båda är döda. Man ser dem på långt håll vandrande på en skogsväg. Det är som-

mar och disigt av värme och sol. När jag såg bilden kändes det alldeles självklart att de är tillsammans nu också, obekymrade, hand i hand.

Jag har accepterat att tanken på döden kan slå mig till marken i ena sekunden och i den andra vara en stilla och solig skogsväg.

ANN-CHRISTINE NORDQVIST-KÄLLSTRÖM OCH Susanne Westerlund välkomnar adventstiden och De vackraste julsångerna.

Nu är tid för julsång

Ann-Christine Nordqvist-Källström och Susanne Westerlund, kantorer i Kors-holm svenska församling, står bakom sångvalet i årets julsångshäfte

TEXT: JOANNA LINDÉN-MONTES
FOTO: JESSICA LINDGREN

Berätta om hur ni valde sångerna.

– Vi började arbeta genast i januari, då det var aktuellt att påbörja arbetet med följande häfte. Vi inledde med att var och en för sig fundrade på ett upplägg för årets sånghäfte. Sedan träffades vi, utbytte tankar och diskuterade. För oss var det viktigt att det finns något för alla åldersgrupper, speciellt valmöjligheter för barn och ungdomar. Vi är väldigt glada över att vi fick det här förtroendet, säger **Susanne Westerlund**.

När det gäller att plocka fram någon favorit bland julsångerna blir det svårt, då det finns så många fina, konstaterar kantorerna. **Ann-Christine Nordqvist-Källström**s favoritsång från årets häfte är "Himlen i min famn". Susanne Wes-

terlunds favorit är "Jul, jul, strålände jul".

– En av favoriterna bland våra körer är "Julens klockor" av Christian Engquist, så det var roligt att vi fick med den i häftet. Vi har sjungit den här i Korsholm i några år nu och den är mycket omtyckt av alla åldrar. Det finns möjlighet till variationer i uppförandet. Våra ungdomar har tyckt om att få sjunga ver-

serna, när sedan alla körer stämmer in i refrängen, bara som ett tips, tillägger **Susanne Westerlund**.

Stort intresse i Korsholm

– Intresset för De vackraste julsångerna är väldigt stort här i Korsholm, vi har sjungit julallsångersedan 1960-talet. Vår huvudsatsning är 16.12 i Korsholms kyrka, då vi har två sångstunder. Klockan 16 riktar vi in oss speciellt på barnfamiljer och klockan 19 riktar vi oss till den stora allmänheten.

Westerlund poängterar att gemenskapen i det musikaliska framförandet är en viktig del av allsångsstunderna.

– Församlingens körer och orkestrar medverkar. Vi har upp till 50 instrumentalister på plats och koristerna är runt 300.

"Det är fint att få vara med och förverkliga De vackraste julsångerna varje år, då kyrkan är fylld med sjungande människor. Jag berörs fortfarande, efter 30 år i tjänst."

Ann-Christine Nordqvist-Källström

Gamla och nya traditioner

– Vi har en lång tradition av att sjunga De vackraste julsångerna på trettondagen i Smedsby församlingsgård. En ny tradition är att vi andra advent håller en ungdomsinriktad gudstjänst där vi också sjunger ur allsångshäftet. Där medverkar vår ungdomskör. I år har vi lagt till ett tillfälle i samband med gudstjänsten den fjärde advent tillsammans med gästande körer.

Vilka minnen förknippar ni med De vackraste julsångerna?

– Jag är uppvuxen med De vackraste julsångerna i Korsholms kyrka. Den stämningen och gemenskapen som De vackraste julsångerna skapar berör mig djupt, säger **Susanne Westerlund**.

– Det är fint att få vara med och förverkliga De vackraste julsångerna varje år, då kyrkan är fylld med sjungande människor. Jag berörs fortfarande, efter 30 år i tjänst, säger **Nordqvist-Källström**.

Vilka tankar väcker årets julinsamlingstema, världens barn?

– Det är ett viktigt tema, som det känns bra att kunna stöda på det här sättet, säger de båda.

VISSTE DU ATT?

Årets julsångshäfte har tryckts upp i 800 000 exemplar, varav 50 000 är svenskspråkiga. **Finska Missionssällskapet** sänder sånghäften till 20 länder. **De vackraste julsångerna** sjungs för 46:e året och samlar cirka en miljon människor kring julens budskap. Mer info på: www.devackrastejulsangerna.fi

Öppna ett minneskonto

Ett vackert sätt att hedra minnet av någon som haft missionen nära sitt hjärta.

Ta kontakt med oss 020 7127 266

finskamissionssallskapet.fi/kondoleanser

Priser för samtal till 020-nummer: 020 samtal kostar 8,4 cent/min från både trådtelen och mobil (moms på 24 % ingår). Insamlingstillstånd: RA/2016/517 och ÅLR 2017/6120

FINSKA 1859
MISSIONSSÄLLSKAPET

UR EVANGELIET

”Säg till dotter Sion: Se, din konung kommer till dig, ödmjuk och ridande på en åsna och på ett föl, ett lastdjurs föl.”

Läs mera i Matt. 21:1–9.

OM HELGEN

Vi ropar Hosianna

Första söndagen i advent handlar om hur Jesus rider in i Jerusalem. Jesus kom inte till Jerusalem som en jordisk härskare, utan han kom ödmjuk, ridande på en åsna. Kyrkoårets första söndag förkunnar att Gud inte är långt ifrån oss. Gud kommer oss nära för att skapa frälsningens nya tid för sitt folk. Med hosianarop hälsar vi Jesus som vår Konung och gläder oss åt att han har kommit för att befria oss till gemenskap med Gud och med varandra.

RUNT KNUTEN

”Åsna med föl ute vid huvudporten.”

Adventsandakt med dagvården i Pedersöre kyrka, fredag 30.11 kl. 10.

Pörkenäs-Sällskapet firar 60 år 6.12 kl.14 på Pörkenäs lägergård!

UR PROGRAMMET: Sånggruppen Kairos, minnen, hälsningar, historik mm. Servering. Varmt välkomna!

INSIDAN

för tiden 30.11–5.12

Ansvarig redaktör kyrkliga annonser: Emelie Wikblad, 040 831 6614, annons@kyrkpressen.fi

BETRAKTELSEN STIG-OLOF FERNSTRÖM

FOTO: MALIN AHO

Allvarligt adventsbudskap

KUNG JESUS har kommit. Han red i triumf in i Jerusalem. Vi kan läsa om det i dagens evangelium (Matt 21:1–9). Men det är inte allt. Ordet advent betyder ankomst. Det pekar också framåt mot Jesu andra ankomst. Jesu första ankomst skedde i historien. Han föddes, undervisade, dog och uppstod. Jesu återkomst är också en händelse i tid och rum. Vi vet inte när, men det är fullkomligt säkert att han kommer tillbaka.

PAULUS SKRIVER (Rom 13:11–14) att räddning är närmare än ”när vi kom till tro” – alltså närmare än för 2000 år sedan. ”Tänk på tiden ... det är dags för er att vakna upp ur sömnen” (v. 11). Den sömn som Paulus tänker på är inte den stärkande som vi alla behöver. Det handlar om en andlig sömn – frånvaron av gemenskap med Gud – och den beskrivs som sömnens gärning-

ar i nattens mörker. Sådant som man helst gör i hemlighet för att inte skada sitt goda namn och rykte.

VI UPPMANAS att undvika vilda fester och fylleri. Tänk så det passar in på tiden kring lillajul och alla firmajulfester. Polisen har intensifierat sitt arbete på grund av ökningen av alkoholphäverkade förare som riskerar andras liv och lem. Vidare nämner texten sådant som är välkänt från julfesterna, sådant som påverkar vissa deltagares sexuella beteende till skada för eget och andras familjeliv. Egoismen med jaget i centrum leder till ”strid och avund”.

När vi tar emot Jesus Kristus som vår Frälsare och är ”iklädda honom” kan vi leva rätt för att vara beredda att möta honom när han kommer för att rädda oss.

STIG-OLOF FERNSTRÖM

Stig-Olof Fernström är pensionerad präst, avdankad, arm och grå, sedan 12 år men fortfarande aktiv i sin församling och i Guds rike.

I dag tänker han på att vi alla kunde leva så att människor får syn på Jesus.

Hans tips: Tänk om vi alla kunde hylla Jesus nu på första advent och ropa ut: Hosianna! = Rädda oss!

#bönetwitter

”Kom snart, Herre Jesus!”

Följ Kyrkpressens bönetwitter på sökordet #bönetwitter. Veckans tweet är skriven av Stig-Olof Fernström.

HELGENS TEXTER

FÖRSTA LÄSNINGEN Jes. 62:10–12

ANDRA LÄSNINGEN Rom. 13:11–14

EVANGELIUM Matt. 21:1–9

Första söndagen i advent. Temat är Din konung kommer i ödmjukhet.

PSALMFÖRSLAG

4: 1-3, 835, 1, 2.

Psalmerna är valda av Dag-Ulrik Almqvist.

KLARSPRÅK

Sion var ursprungligen namnet på den befästa kullen i det äldsta Jerusalem, som erövrades av David. Sion blev senare en beteckning för det närbelägna tempelberget och dess helgedom, ofta även för hela Jerusalem. Så tolkat uppfattas Sion som platsen för Guds speciella närvaro.

Staden personifieras i många texter som kvinna, ”dotter Sion” eller ”jungfrun Sion”. I NT görs Sion till symbol för den kristna kyrkan och för den himmelska världen.

källa: bibeln.se

ÅBOLANDS PROSTERI

VÄSTÅBOLAND

Pargas församlingsdistrikt: Sö 2.12 kl. 12: Festhögmässa på första advent i Pargas kyrka, Grönqvist, Lidén, Lehtonen. Pargas kyrkokör med houseband medverkar. Servering av glögg och pepparkakor ute på kyrkbacken efter högmässan. Kyrktaxi. On 5.12 kl. 18: Veckomässa i Pargas kyrka, Lidén, Lehtonen. To 6.12 kl. 11: Självständighetsdagens tvåspråkiga gudstjänst i Pargas kyrka, Backström, Lehtonen. Pargas Manskör och Pargas kyrkokör, Johanna Schwela, violin och Niklas Ekman, trumpet. Efter gudstjänsten välgörenhetsbasar i församlingshemmet.

Nagu kapellförsamling: Sö 2.12 kl. 11: Tvåspråkig högmässa på första advent i Nagu kyrka, Granström, Taulio.

To 6.12 kl. 11: Självständighetsdagens gudstjänst i Nagu kyrka, Granström, Ollila. Uppvaktning vid hjältegravarna.

Korpo kapellförsamling: Sö 2.12 kl. 11: Gudstjänst på första advent i Korpo kyrka, Killström, Granlund.

To 6.12 kl. 11: Självständighetsdagens gudstjänst i Korpo kyrka, Killström, Granlund. Uppvaktning vid hjältegravarna.

Kl. 19: Konsert i Korpo kyrka med Hans Martin, Ramona Nordberg, Tom Käldeström samt Markus Stara. Välkommen att fira självständighetsdag med Julens högtidsstund!

Houtskär kapellförsamling: Sö 2.12 kl. 18: Familjegudstjänst på första advent i Houtskär kyrka, Williams, Nurmi, Ollila.

To 6.12 kl. 11: Självständighetsdagens gudstjänst i Houtskär kyrka, Williams. Uppvaktning vid hjältegravarna.

Iniö kapellförsamling: Sö 2.12 kl. 13: Familjemässa i Iniö kyrka, Meriluoto. Efter familjemässan gröt i församlingshemmet. För kyrktaxi ring 050 5662832. To 6.12 kl. 13: Självständighetsdagens tvåspråkiga högmässa i Iniö kyrka, Meriluoto.

ÅBO

Sö 2.12 kl. 12: Festhögmässa, Domkyrkan. Wikstedt (pred), Bäck (lit), Lempa, Kota-aho, Koivunen, Vähäkainu. Hjälpdare, ÅSFs barnkör (dir. Sofia Liljeström), Frank Berger (piano), Åbo Svenska Kyrkokör (dir. Marjo Danielsson), dagklubbarn m.fl. medverkar.

ti 4.12 kl 18: Tyst meditation, Aurelia

ons 5.12: - kl 10-12: Familjecafé. Papinholma förs.hem

- kl 12: Frukostklubben, Restaurang Bassi. Anders Ahlbäck ”Plock ur ÅA historiken 2018”

- kl 13-15: Café Orchidé, Aurelia. ”En god församlingsupplevelse”

- kl 13.30-15.30: Barnhålan, Aurelia

- kl 15.30-18.30: Ungdomshålan, Aurelia

ÅLANDS PROSTERI

HAMMARLAND

Sö 2.12 kl. 12: Högmässa på första söndagen i advent. Märten Andersson, Markus Kallatsa Procession. Solosång och kantor: Kerstin Ohlsson, trumpetsolo. Välkommen att inleda ett nytt kyrkoår! Efter högmässan samling i kyrkan för konfirmanderna och föräldrar. On 5.12 kl 9: Skolgudstjänst

JOMALA

Sö 02.12 kl.11.00: Festmässa för alla åldrar. S Ång, F Erlandsson, E-H Hansen, S Winé, A Karlsson, J Boholm-Saarinen St Olofs kyrkokör, barnkörerna.

MARIEHAMN

SÖ 02.12 kl. 11.00: Festhögmässa i S:t Görans kyrka, alla församlingens präster och kantorer, S:t Mårtenskören, Freda Kören, Marcus Gustafsson – trumpet. Vid kyrkkaffet, lotteri till förmån för missionen.

Kyrktaxi till gudstjänsten: mot beställning, tfn 19500.

SUND-VÅRDÖ

Söndag 2.12 kl. 11.00: Högmässa i Sunds kyrka. Outi Laukkanen, John-Adam Sjölund, Johannes Döparen vokalensemble.

Kl. 14.00: Högmässa i Vårdö kyrka. Outi Laukkanen, John-Adam Sjölund.

http://sund-vardeforsamling.fi/

NÄRPES PROSTERI

KORSNÄS

Sö 2.12. kl. 11: Familjegudstjänst i kyrkan, Heikkilä, Granholm, kyrkokören. Anette Engsbo välkomnas för sin uppgift. Kyrkans barntimme och söndagsskolan medverkar. Efteråt julfest för barn med kort program i FH. Varmt välkomna!

ons 5.12. kl. 9.30: Dagens adventskyrka. Alla välkomna med!

To 6.12. kl. 11: Gudstjänst, Englund, Granholm, Projektkören. Uppvaktning vid de stupades grav. Lions och scouterna medverkar.

- kl. 12 - 14: Bazar för missionen i FH, väfflor etc.

KRISTINESTAD

kristinestadssvenska församling. fi FR 30.11. kl. 19: Kammarmusikkonsert med Vasa stadsorkester i Krs kyrka.

LÖ 1.12. kl. 18: Adventskonsert i Lappfjärds kyrka. Lappfjärds dam- och manskör. Andakt, Norrback. Kollekt.

SÖ 2.12. kl. 10: Första adventsgudstjänst i Lfd kyrka. Engström, Martikainen. Lappfjärds dam-, mans- och kyrkokör.

SÖ 2.12. kl. 12: Familjegudstjänst på första advent i Krs kyrka. Daniel, Olle, Stina, Jeanette m.fl. Efteråt risgrynsgröt i församlingshemmet, vuxna 6/barn 3€.

SÖ 2.12. kl. 15: Första adventsgudstjänst i Sby kyrka. Engström, Raili Bergqvist.

RADIO & TV

Andrum kl. 6.54

(med repris 9.10)

Fre 30.11 Barbro Näse, Karis **Må** 3.12 Camilla Klockars, Vasa **Ti** 4.12 Mikael Kallman, Jakobstad **Ons** 5.12 Amanda Audas-Kass, Helsingfors.

Aftonandakt kl. 19.15

Fre 30.11 Anna Maria Böckerman, Helsingfors **Sö** 2.12 Din konung kommer i ödmjukhet. Textläsare: Eva och Ingemar Johansson **Må** 3.12 Katarina Gäddnäs, Finström **Ti** 4.12 Stefan Salonen, Helsingfors **Ons** 5.12 Maria Westerling, Helsingfors **To** 6.12 Väl-signa och bevara vårt land. Textläsare: Hedvig Långbacka och Lucas Snellman.

Gudstjänst kl. 13.03

Sö 2.12 Gudstjänst med Matteus församling i Helsingfors. Predikant: Stefan Forsén. Liturg: Juho Kankare. Kantor: Niels Burgmann. Körledare: Daniel Jakobsson. Körer: församlingens kyrkokör och barnkör och Popkören. Textläsare: Maria Westerling. Gudstjänsten sänds också i Yle Fem kl. 12.00.

VEGA

VEGA

VEGA

SÖ 2.12. kl. 18: Ljumsässa i Lfd kyrka med Lappfjärds gymnastikförening, Norrback, Martikainen. **ON 5.12. kl. 13:** Pensionärssamling med risgrynsgröt i Lfds kyrksal. Engström och Erica Norrback. **TO 6.12. kl. 10:** Tvåspråkig gudstjänst i Lappfjärds kyrka. Johan Eklöf, Mika Helander, Martikainen. Efteråt uppvaktning vid hjältegraven. **TO 6.12. kl. 11.30:** Uppvaktning vid hjältegraven invid Ulrika Eleonora kyrka. **TO 6.12. kl. 12:** Tvåspråkig gudstjänst i Krs kyrka. Matti Viitanen, Norrback, den finska församlingens kantor. **TO 6.12. kl. 15:** Gudstjänst i Sby kyrka. Engström, Martikainen. OBS! Uppvaktning vid hjältegraven kl. 14.45.

■ **NÄRPES**
www.narpesforsamling.fi
Närpes
Fr 30.11 kl 19: Tonårssamling på Luthergården, gemensamma aktiviteter, andakt, servering.
Lö 1.12 kl 14: Sångar i advent i Töjby bykyrka, systrarna Andtfolk, Tomas Klemets.
Lö 1.12 kl 15: Julkören övar i kyrkan, S.Lindén.
Sö 2.12 kl 16: Familjegudstjänst o julfest i kyrkan, Sundqvist, G o S.Lindén, barnledare, barngrupper, Glad Ton.
Sö 2.12 kl 18: Sång i advent på Luthergården, Rune Fant, Lau-date, S.Lindén.
Ti 4.12 kl 18: Julkonsert i kyrkan med Närpes Gymnasiums årskurs 2. Före konserten bjuds på pepparkakor o glögg, inträde 7€.
On 5.12 kl 18: Adventsfest i Norrnäs bönehus, Ingvesgård, S.Lindén.
To 6.12 kl 12: Självständighetsdagens gudstjänst Jakobsson, S.Lindén, Närpes manskör. Efteråt kransnedläggning vid krigargravnarna.
On 12.12 kl 18: Julmiddag för frivilliga inom församlingsverksamheten, textläsare, kyrkvårdar, korskångare, vänstjänsten m.m. Anmälan till kansliet 06 220 4200 senast 5.12 före kl. 16.
Övermark
To 29.11 kl 18: Julkonsert i kyrkan med Närpes Gymnasiums årskurs 2. Före konserten bjuds på pepparkakor o glögg, inträde 7€.
To 29.11 kl 19: Julkören övar i förs. hemmet, Rosengård.
Fr 30.11 kl 19.30: Allsångsfton i adventstid i kyrkan, Rosengård, Stenberg, Carling, Sanna Ek, Johan Pått, Krister Kummel.
Sö 2.12 kl 10: Gudstjänst Ingvesgård, Rosengård, Håkan Salo, sång av fam. Åbacka. Servering.
To 6.12 kl 18: Självständighetsdagens gudstjänst Jakobsson, Rosengård. Efteråt kransnedläggning vid krigargravnarna.
To 6.12 kl 11: Julgröt o försäljning av morotslådor på luth.bönehuset.
To 6.12 kl 16: Barnens julfest i förs. hemmet, Ingvesgård, G.Lindén, barnledarna, barngrupper, barnkören.
Pörtom
To 29.11 kl 19: Julkören övar i kyrkan, G.Lindén.
Sö 2.12 kl 12: Sånggudstjänst Håkan Salo, Ingvesgård, G.Lindén, Pörtomkören, kompgrupp.
On 5.12 kl 18: Finska gruppen i förs.hemmet, Sundqvist.
To 6.12 kl 18: Självständighetsdagens gudstjänst Sundqvist, G.Lindén, korskång. Kransnedlägg-

ning vid krigargravnarna hålls före gudstjänsten kl 17.30.

KORSHOLMS PROSTERI

■ **BERGÖ**
Sö 02.12 kl. 14: I Advent - Familjevänlig högmässa, Englund, Brunell, Norrgård, kyrkokören, barnen från klubben, minor och junior. Inskrivning till skriftskolan.
Ti 04.12 kl. 13: Missionssyfo-ningen i församlingshemmet.
On 05.12 kl. 18: Kyrkokören övar i församlingshemmet.
■ **KORSHOLM**
Sön 2.12:
kl 11 Första advent-gudstjänst för små och stora: i kyrkan. Bergström-Solborg, Nordqvist-Källström, Kyrkokören, Korskolan, Lilla barnkören och Westerlund.
kl 16-21 Missionssyfo-ningens julgröt och försäljning: i Smedsby församl.gård, serveringssalen. Försäljning av stickat och bakverk, lotteri. Julgröt med skink-smörgås, kaffe och pepparkaka.
kl 18 Taizémässa: i Smedsby församlingsgård, Bergström-Solborg, Nordqvist-Källström o. Pensioårskören.
Må 3.12:
kl 16-18 Insamling av matvaror och julkappar till diakonins julutdelning: i Smedsby församl.gård, Entréhallen.
On 5.12:
kl 13 Julfest för Korsholms närståendevårdare med vårdtagare: i församlingshemmet i Gamla Vasa. Anmälan senast 3.12 till Hakala tel: 0443226707.
kl 13 Karaträffen: i Smedsby församlingsgård.
kl 18 Adventsmusik: i kyrkan, Kör för alla, dir. Nordqvist-Källström och Orkester för alla, dir. R Holmgård.
To 6.12:
kl 11 Självständighetsdagen Tvåspråkig gudstjänst: i Korsholms kyrka. Berg, Ylikangas-Annola, Kyrkokören, Kirkkokuoro, Westerlund och Launonen. Efter gudstjänsten uppvaktning vid hjältegraven.
Fre 7.12:
kl. 13 Soppa med gäst: i Smedsby församlingsgård. Soppan kostar 5,- € och ingen förhandsanmälan behövs.
Tors 13.12:
kl 12 Pensionärernas julfest: Obs! Vid behov av taxi-transport, anmälan i god tid till pastorskansliet: tel. 0400415008. Servering med risgrynsgröt o kaffe i församl. hemmet i Gamla Vasa.

■ **KVEVLAX**
Fre 30.11 kl. 14-18: Julcafé i Församlingshemmet, hantverkare och försäljare på plats. Försäljning av bakverk, stickat, kläder, mat-tor, böcker, CD-skivor m.m. Julgröt och kaffe med dopp serveras under dagens lopp. Tipsrunda för barnen. Arr. Missionskommittén i Kvevlax församling.
Sö 2.12 kl. 10: Familjegudstjänst, Rune Lindblom, Rodney Andrén, Emilia Kontunen, Barnkören, Kyrkokören och Kvevlaxkören, dir. Simon Granlund. Kyrkkaffe.
Ons 5.12 kl. 10: Föräldra-barngruppen i Krubban.
To 6.12 kl. 18: Gudstjänst, Rune Lindblom, Rodney Andrén.

■ **MALAX**
Sö 2.12 kl. 11: 1 sö i advent. Familjegudstjänst i kyrkan. Barnkören.

Kyrktaxi. Inskrivning till skriftskolan, börjar med gudstjänsten och fortsätter i KH. Norrback, Lax, Flygar.
Må 3.12 kl. 10: Karacafé i KH. Arr. Äldrerådet och Folkhälsan i Malax.
Ti 4.12 kl. 18: Ekumenisk bön i Betel.
To 6.12 kl. 10: Självständighetsdagen. Tvåspråkig gudstjänst i kyrkan. Uppvaktning i kyrkan och kransnedläggning vid monumetet. Sara Heikius cello och Irene Heikius violin. Trallarna. Kyrktaxi. Tornberg, Lax.

■ **PETALAX**
Fredagssamling: fr 30.11 kl. 13 i församlingshemmet. Björklund, Brunell, Norrgård. Kontakten medverkar. Gäst: Johan Eklöf. Taxi.
Familjemässa med skriftskolin-skrivning: sö 2.12 kl. 11. Englund, Brunell. Kyrkokören och barnkören medverkar. Kyrktaxi.
Gudstjänst på självständighetsdagen: to 6.12. kl. 11. Björklund, Brunell. Kransnedläggning vid de stupades gravar.

■ **REPLIT**
Sö 2.12 kl. 10: Familjegudstjänst i Replot. Brunell, Wargh, barnkören.
Sö 2.12 kl. 12.30: Familjeguds-tjänst i Björkö. Brunell, Wargh, barnkören. Kyrkkaffe i BG.
Ons 5.12 kl. 13: Mathörna i BG. Gäst: Gunnar Särs. Anmäl för mat (10 €/pers) senast må 3.12, Lähdesmäki/Nystrand.
To 6.12 kl. 16: Missionsgröt i FH. Missionärerna Judy och Håkan Granberg medverkar.
To 6.12 kl. 18: Kvällsmässa i Replot kyrka. Brunell, Wargh.

■ **SOLF**
Adventsandakt: fre kl 8.30 för Solf skola.
Festgudstjänst med Små & Stora: Första advent, sö kl 11. Audas-Willman, Wargh, Beukelman, Jern. Procession och sång av alla barnen, Solfångarna och Korallkören.
Julmarknad: i Lovisas Missionsstuga sö kl. 11-15.
Gudstjänst: självständighetsdagen kl 18. Audas-Willman, Wargh. Ljus brinner på de stupades gravar.

■ **VASA**
TREFALDIGHETSKYRKAN
Högmässa: sö kl 13 Forslund, Strömbäck, Vidjeskog, Steve Johnson, trumpet. Efteråt julgröt o kaffe i Kryktan.
BRÄNDÖ KYRKA
Sunday Service: at 1 pm. David Oliver, Tuomas Mäkipää, Mari Renvall.
DRAGNÄSBÄCKS KYRKA
Gudstjänst: sö kl 11 Lundström, Andersson, Sångargilletts senior-kör, dir Stig-Gustav Forsbacka. Kyrkkaffe.
SUNDOM KYRKA
Familjegudstjänst: sö kl 10 Lindblom, Skolkören, Sundomkören, dir. Monica Heikius, Steve Johnson, trumpet, dagklubbarnen. Efteråt julgröt o skinksmörgås samt julpysse i prästgården. 5€/2.50€.

PEDERSÖRE PROSTERI

■ **ESSE**
Fre 30.11 kl. 14: Pensionärssångarna i Essehemmet.
- **kl. 15:** Andakt i Essehemmet.
Sö 2.12 kl. 10: Familjegudstjänst i

kyrkan, Björk, Ravall, barnkören och musikverkstaden. Textläsare Kerstin Forsblom.
- **kl. 11:** Vänfest i församlingshemmet.
- **kl. 14:** Sammankomst i Punsar bönehus.
Må 3.12 kl. 12: Städtalko i kyrkan.
To 6.12 kl. 10: Gudstjänst i kyrkan, Granlund, Ravall, Pedersöre blåsare, Pensionärssångarna. Textläsare Sven-Erik Forsblom, kyrkvårdar Slätkulla-Fors-Gers.
- **kl. 11-13:** Café Nagoo i församlingshemmet. Försäljning av bakverk och snabblotter. Intäkterna går till missionen. Hantverk och vinster kan lämnas in till församlingshemmets aula vardagar kl. 9-16.

■ **JAKOBSTAD**
FR 30.11 kl. 19.00: In da house i Församlingscentrets ungd.utr., Wikblad.
LÖ 1.12 kl. 11.00-15.00: Insamling av julpaket till barnfamiljer i Jakobstads regionen på gågatan i Jakobstad. PNKB:s scouters.
SÖ 2.12 kl. 10.30: Adventsfest och terminsavslutning för söndags-skola med små och stora i Församlingscentret. Lunch.
SÖ 2.12 kl. 12.00: Festmässa i Jakobstads kyrka. Åstrand, Salo, Borgmästars, Wester, kyrkokören.
SÖ 2.12 kl. 15.00: Sammankomst i Skutnäs bönehus, Richard Eklund. Efteråt kaffeservering.
SÖ 2.12 kl. 17.00: Fokus i Församlingscentret. "Öppen för Gud". Lovsång och förbön, Ralf Salo. Lovsång Isabella Sund.
MÅ 3.12 kl. 17.00: Tehuset i Församlingscentrets ungd.utr.
TI 4.12 kl. 11.00: Jakobstads kyrka öppen för bön och samtal.
TI 4.12 kl. 13.00: Tisdagssamling på Station I, Charles Isaksson.
TO 6.12 kl. 11-13: Basar i FC. Gåvor till basaren kan lämnas till församlingskansliet.

■ **KRONOBY**
Ungdomsmässa: Lö 1.12 kl 19.00, Kavilo, Elfolk-Lasen, Wiklund.
Lillajul för ungdomar: Lö 1.12 kl 19.30 i fh
Festgudstjänst för stora och små: Sö 2.12 kl 11.00 i kyrkan, Wallis, Kavilo, Elfolk-Lasen Kyrkokören, dagklubbs- och söndagsskolbarn
Seniorcafé: Må 3.12 kl 9.00 i lilla salen, gäst: Maria Elfolk-Lasén
Musiklekis: On 5.12 kl 9.30 i fh
Juniorernas filmkväll: On 5.12 kl 18.00 i lilla salen. Nya juniorer välkomna!
Självständighetsdagens fest-gudstjänst: To 6.12 kl 10.00 i kyrkan, Wallis, Elfolk-Lasen, Kronoby Hornkapell, dir. Mikael Fröjdö, scoutkåren Brobyggarna. Scoutdubning. Uppvaktning vid hjältegravarna efter gudstjänsten. Kyrkkaffe (scouterna)
Ungdomar intr av UK 2019: anmäl intresse till ungdomsarbetsledaren senast 15.12

■ **LARSMO**
Sö 2.12 kl. 10 Familjegudstjänst: Lassila, Wiklund, barnkören, Ingmar Sandvik trumpet. Kyrkvård: Storströmmen I. Gudstjänsten direktsänds i Larsmo När-TV.
On 5.12 kl 13 Syfo-ningarnas adventskaffe: i församlingshemmet. Mona Wallin medverkar.
To 6.12 kl. 10 Självständighetsdagens gudstjänst: Sjöblom, Forsman. Uppvaktning vid krigargravnarna. Kyrkvård: Storströmmen II.

TV HIMLALIV

Den långa resan hem

Som femåring blev **Wulita Beza-beh** ordentligt slagen av nunnorna på internatskolan i Etiopien. Miss-handeln pågick i flera månader, men satte ändå inga djupa spår. Den största vändpunkten i livet blev istället ett litet bibelord, som Wulita fick höra i Jakobstad. På Arenan, sänds i Yle Fem 3.12 kl. 18.30, repris 4.12 kl.10.

i Pelargången, skriftskolan 2018-2019 startar efter gudstjänsten med info och glögg i församlingshemmet för konfirmander och föräldrar
Sö 2.12 kl 14: Sång i advent, Sundby byahem, sång Desirée Saarela-Portin, Häggblom, Östman
Sö 2.12 kl 15: Söndagsskolans julfest, Källby bönehus, Erikson, Pandey
Sö 2.12 kl 15: Sammankomst i Flynnängens bönehus, Kristian Gäddnäs, tolkning
Sö 2.12 kl 18: Sammankomst i Kyrkostrands församlingshem
Sö 2.12 kl 19: Adventskonsert med Händels Messias i kyrkan, kammarkören Bel Canto, Finländska barock-orkestern, Novias barockutbildning, inträde
Må 3.12 kl 19.30: Bibel och bön i Forsby bykyrka
On 5.12 kl 18.30: Julbasar med andakt, Forsby bykyrka, snabblotteri, auktion, servering
To 6.12 kl 10: Gudstjänst i kyrkan, Manskören, lit. Häggblom, pred. Erikson, Östman, scouterna
Julfest för pensionärer och daglediga: to 13.12 kl 12 i Kyrkostrands församlingshem, Lisbeth Zittra, Manskören, julmat & kaffe 15 €, anmäl senast 5.12 till församlingskansli tfn/sms 040-3100440. Vid behov av taxi kontakta diakoni-arbetarna.

■ **PURMO**
To 29.11 kl. 14: Andakt i Purmo-hemmet, Kanckos, kören Gloriness från Esse.
- **kl. 19.30:** Bibelsits i Ävist bykyrka.
Lö 1.12 kl. 10-13: Drängstugans julpöppning. Glöggservering. Plocka en påse kläder för 5€. Julstallet öppnas, andakt Portin, Johansson.
Sö 2.12 kl. 10: Familjegudstjänst i kyrkan, Portin, Johansson m.fl. Skriftskolstart. Glögg och pepparkakor efteråt.
Må 3.12 kl. 9.30: Familjeklubbens terminsavslutning.
To 6.12 kl. 10: Gudstjänst i kyrkan, Portin, Johansson. Kransnedläggning.
- **kl. 14:** Andakt i Purmohemmet.
Ti 11.12 kl. 19: Drängstugans julfest i Kyrkhemmet. Anm. till 0403100460 (ring el. sms) senast 3.12. 5€-julkapp med.

■ **TERJÄRV**
FR 30.11 kl 19: Ungdomssamling i förs.h
LÖ 1.12. kl 9-12: Skriftskola i förs.h.
1 sönd. i advent 2.12:
- **kl 11:** Familjegudstjänst, khden, Johan Sten, Barnkören, Kyrkokören. Konfirmanderna deltar.
- **kl 12-14:** Kvinnobanken i Terjärv serverar risgrynsgröt och skink-smörgåsar, kaffe och jultårta i förs.h. 10 €/vuxna, 5 €/barn, under 5 år gratis. Basar, lotteri. Välkommen!
- **kl 19:** Andakt och gemenskap i Kortjärvi.
Ti 4.12 kl 19: Missionscafé Terjärvs adventsfest, Lars Lövdahl, Gitarrgruppen Salem, Bengt Strengell, khden.
ON 5.12 kl 18: Barnens julfest i förs.h. Servering.
TO 6.12:
- **kl 10:** Självständighetsdagens gudstjänst, khden, Johan Sten, Manskören, Uppvaktning vid hjältegravarna.

ADVENT ÅBO

Adventsfest och självständighet

På söndag kl. 12 är det nyårsstämning i Åbo domkyrka. Då firas det nya kyrkoåret med pompa och ståt och ett mäktigt hosianna. ÅSF:s barnkör, dagklubbssbarn och Åbo Svenska Kyrkokör förgyller högmässan med sång, hjälpledare deltar i evangelieprocessionen. Medverkande: **Mia Bäck** (li-

turg), **Maria Wikstedt** (predikan), **Marjo Danielsson** (kantor), **Tuuli Lempa** (organist), **So-fia Liljeström** (körledare), **Frank Berger** (piano) m.fl. Vid sidoaltaren kan du tända ljus, be med bönestentar och möta åsnan från intåget i Jerusalem.

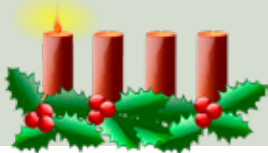
Självständighetsdagen firas med predikogudstjänst i Aurelia (Auragatan 18) kl. 10.30. Medverkar gör Maria Wikstedt, Tuuli Lempa och manskören Åsma under ledning av **Sam Fröjdö**. Missionskretsen ordnar kyrkkaffe och lotteri till förmån för missionen och berättar vid kyrkkaffet om det nya projektet att sticka dopsockor till alla barn som döps i församlingen.

TV GUDSTJÄNST

Hosianna i Matteuskyrkan

Fira första advent genom tv-rutan med Matteus församling i Helsingfors. Gudstjänsten sänds söndag 2.12 klockan 12 i Yle Fem, och 13.03 i Yle Vega.

Stefan Forsén predikar, **Juho Kankare** är liturg och kantor är **Niels Burgmann**. Matteus kyrkokör, Popkören, Matteus barnkör och **Tonje Lindeman** medverkar med sång, köreltare och pianist är **Daniel Jakobsson**.

– **kl 14–16:** Kortjärvi syförening ordnar kaffedag och försäljning till förmån för missionen, i byagården.
SÖ 9.12:
– **kl 10:** Högmässa, khden, Andreas Ahlskog
– **kl 14:** Kauneimmat joululaulut i kyrkan, khden, Sonja Smedjebacka och Mariat, Mats Sägfors, Stig-Göran Jansson och Stig Dahlvik.

REGION 2

DOMPROSTERIET

BORGÅ

Sö 2.12 kl. 12.15: Högmässa i domkyrkan, Wilén, Eisentraut–Söderström, Söderström, Tollander Helenelund, Gunvor Flykts grupp, barnkören Diskanten, Domkyrkokören, Cornicines Borgoenis. Färdtjänst
kl. 13.45: Sunday school i Café Ankaret, församlingshemmet
kl. 18: Adventsmusik på orgel, Helene-lund, Kaisa Sidoroff, Tollander, Minna Wesslund, Jarkko Yli–Annala
Må 3.12 kl. 8.30: Stoffysio, Gröt och prat, Sampoväg 1, Värberga, pris 00,50 €
Ti 4.12 kl. 12: Andakt med lunch i församlingshemmet
On 5.12 kl. 13: Mässa i taizéstil i Lundagatans kapell, Lundag. 5, Smeds, Helenelund
kl. 18: Missionens julfest i församlingshemmet. Anmälan till susanna.lindstrom@evl.fi eller 040 528 6577. Pris för julmat 15 €.
Ti 11.12 kl. 17.30, 18 & 18.30: VÅGEN TILL BETLEHEM, Vad var det som hände den alla första julen? Följ med Maria och Josef och se vad de fick vara med om på vägen till Betlehem. Upplevelse-vandringen hålls i församlingshemmet, Runebergsgatan 24. Ingen anmälan.
21.12: Ännå dig senast till Resursgrupp i Café Ankaret. Kom och hitta dina egna resurser tillsammans med andra! Vi samlas sex måndagar under tiden 14–18.2. Arbetar enligt Cablemetoden som går ut på att hitta egna och varandras styrkor; att återta kontrollen över sitt liv. Med på kursen ryms tolv personer. Gratis (Lunch 3 €/ggn). Anmälan till Irina Lemberg tfn 040– 512 5082.

LAPPTÄSK

sö 2.12 kl. 12: Familjefestmässa i kyrkan. Kaffe och lotteri i församlingshemmet. Barnklängen, kyrkokören, SL, JE
on 5.12 kl. 18: Storsamling kring Agricola svenska församling i Lovisa kyrka. Informations- och diskussionstillfälle. Möt de anställda i Agricola svenska församling

LILJENDAL

fre 30.11 kl. 9: Skolgudstjänst i kyrkan med Sävträsk skola, SL, JE
lö 1.12 kl. 10.30–12.30: Nappeklubben i Mariagården, Nea
lö 1.12 kl. 17.30: Cellis i Mariagården
sö 2.12 kl. 10: Högmässa i kyrkan, SL, JE
on 5.12 kl. 18: Storsamling kring Agricola svenska församling i Lovisa kyrka. Informations- och diskussionstillfälle. Möt de anställda i Agricola svenska Församling

LOVISA

Fr 30.11 kl. 9.30: Skolgudstjänst med Generalshagens skola i kyrkan
Lö 1.12 kl. 19: Julkonsert med Lovisa Big Band i kyrkan. Solist Riku Niemi
Sö 2.12 kl. 12: Högmässa i kyrkan, Stefan Djupsjöbacka, Stöckell
Sö 2.12 kl. 18: CantaQuartas julkonsert ”Nyt syttyy valot tuhannet” i kyrkan. En kvartett från Nationa operans kör
Må 3.12 kl. 18: Pysselkväll för hela familjen i församlingshemmet. Julpyssel och julgröt.
Ti 4.12 kl. 11–13: En Euros Café i församlingshemmet
Ti 4.12 kl. 18: Bibelstudiegruppen i församlingsgården
On 5.12 kl. 18: Storsamling kring Agricola svenska församling i Lovisa kyrka. Informations- och diskussionstillfälle. Möt de anställda i Agricola svenska församling.
På kommande:
To 6.12 kl. 10: Självständighetsdagens tvåspråkiga gudstjänst i kapellet (OBS! Tid och plats). Kransnedläggning vid hjältegravarna kl. 9:30
Lö 8.12 kl. 10–13: Församlingens julbasar i församlingsgården

PERNÄ

Sö 2.12: kl. 10 Första advents–festmässa: i kyrkan, Lemberg, Silfvergrén, Wiksten–Rönbacka och Leo Kylätasku (trumpet)
To 6.12: kl. 10 Självständighetsdagen – Tvåspråkig högmässa i Pernä kyrka. Efter mässan uppvaktning vid hjältegravarna och kaffe i Sockenstugan. Veteranmuséet är öppet.
Sö 9.12: kl. 10 Högmässa i kyrkan. Wallmökören medverkar.

SIBBO

Mer information: på Sibbo svenska församlings hemsida www.sibbosvenskafoersamling.fi

Lö 1.12 kl. 17: Tänd dina vita ljus. Julkonsert med Box sångkör och Östersundom sångkör i Söderkulla kyrka. Program 10 €.

Sö 2.12 kl. 12: Mässa på första söndagen i advent i Sibbo kyrka. Camilla Ekholm, Helene Liljeström, Lauri Palin, Mauriz Brunell. PRG JAM–bandet och kyrkokören medverkar. Konfirmanderna 2019 samlas i kyrkan.

Sö 2.12 kl. 19: Jul med FourByFour. Vålgörenhetskonsert i Sibbo kyrka till förmån för En annorlunda gåva. Program 15 €.

Må 3.12 kl. 7: Församlingens utfärd till Tammerfors. Förhandsanmälan. Buss-tidtabellen 7.05 Skogsvägens hållplats vid Mårtensbyvägen – 7.30 Söderkulla kyrka – 7.50 Församlingshemmet Kyrkoby – 8.00 Busstation – 8.10 Södra Paipis – 8.20 Norra Paipis.

Må 3.12 kl. 17: Biljardklubb i Söderkulla kyrka. Sebastian Jokinen.

On 5.12 kl. 19: De vackraste julsångerna i Tabor, Grönkullavägen 142, Box. Med Helene Liljeström, Allan Lindqvist, Sibbo kyrkokör, Seppo J. Järvinen och Mauriz Brunell.

To 6.12 kl. 11: Tvåspråkig gudstjänst på självständighetsdagen i Sibbo kyrka. Camilla Ekholm, Ajla Wist, Lauri Palin, Marko Korven–Korpinen. Efter gudstjänsten uppvaktning vid Gamla kyrkan varefter församlingarna bjuder på glögg i församlingshemmet. Buss från församlingshemmet till kyrkan kl. 10.40 och efter gudstjänstens slut till Gamla kyrkan.
To 6.12 kl. 17: Sibbo scouts andakt i Gamla kyrkan. Katja Korpi.

HELSINGFORS PROSTERI

JOHANNES

Fr 30.11
kl. 10: Musiklek för 1–5-åringar i Hörnan. Högbergsgatan 10. Hollmérus
kl. 12: Skolgudstjänst i Tempelplatsens kyrka. Heikel–Nyberg, Enlund.
kl. 12.15–13.30: Veckolunch i Högbergsgården, Högbergsgatan 10 E. Välkommen på middagsbön i Johanneskyrkan kl. 12.

Sö 2.12 1 söndagen i advent
kl. 12: Högmässa i Johanneskyrkan. Westerlund, Repo–Rostedt, Johannes kantori. Församlingens körer medverkar. Kyrkkaffe med Passionärerna. Adventsinsamling av kaffe och ljus till Svenska S:t Mikael's församling i Tallinn. Insamlingen sker i Johanneskyrkans vapenhus i samband med söndagsgudstjänsterna fram till 16.12.

Må 3.12
kl. 10–11.30: Babyrytmik i Hörnan, Högbergsgatan 10, gatunivån. För barn under 1 år. Hollmérus.

kl. 14–16: Café Fallera! Ett möte över generationsgränserna i Hörnan, Högbergsgatan 10, gatunivån. Café-delen börjar kl. 14 och en glad musikstund kl. 15.

kl. 18.30–20.30: Samtalsgruppen Bibel, tro och tvivel i Hörnan, Högbergsgatan 10, gatunivån. Henrik Andersen talar om förbönens makt. Korkman.

Ti 4.12
kl. 12: Lunchmusik i Gamla kyrkan med Olli Saari.

OBS: kl. 12: Träffpunkt. Adventsmusik i Johanneskyrkan med efterföljande julgröt i Högbergssalen. Högbergsgatan 10 E. Enlund & diakonissorna

kl. 13.30–14.30: Musiklek för 0–3 åringar i Bokvillan, Tavastvägen 125. Hollmérus.

On 5.12
kl. 18: Veckomässa i Gamla kyrkan. Busck–Nielsen, Almqvist.
Middagsbön i Johanneskyrkan: vardagar kl. 12.

MATTEUS

Matteus hemsida: www.helsingforsforsamlingar.fi/matteus
Pastorskansliet har öppet: må–ti, to–fre kl. 9–14

Matteuskyrkan är öppen: må–fr kl. 10–14.

MATTEUSKYRKAN Åbohusvägen 3
Fre 30.11 kl. 18: Samling för män, Peter Andersson talar om olika bibelutgåvor.

Sö 2.12 kl. 12: Tv–Gudstjänst, pred. Stefan Forsén, lit. Juho Kankare, kantor Niels Burgmann, Matteus kyrkokör, Popkören och Matteus barnkör, Daniel Jakobsson, Ville Valtanen. Direktsändning.

Ti 4.12 kl. 10: Musiklek, klapp och klang, för 1–4 år, Catarina Bärlund–Palm.
Ti 4.12 kl. 11: Musiklek, gung och sjung, för 0–12 mån, Catarina Bärlund–Palm.
Ti 4.12 kl. 15: Popkör för barn och ungdomar i åk 4–7. Övning till kl. 16.00 i Matteussalen, 2 vån. Möjlighet att fika och chilla till ca. 16.30.

Ti 4.12 kl. 18.30: Matteus kyrkokör, Niels Burgmann.

On 5.12 kl. 8.30: Morgonmässa, Juho Kankare.

On 5.12 kl. 15–18: Öppet hus för ungdomar.

On 5.12 kl. 15.30: Vårton, Niels Burgmann.

On 5.12 kl. 18: MU–mässa, kort mässa med bönvandring. Ungdomar medverkar. Kyrkfika efteråt

Skolgudstjänster i Advent:
kl. 11 kl. 9: i Brändö kyrka, Brändö gymnasium, Patricia Högnabba.

kl. 11 kl. 11.30: i Östersundom kyrka, Östersundom skola, Juho Kankare.

kl. 12 kl. 10.00: i Nordsjö kyrka, Nordsjö lägstadium, Juho Kankare.

Julbasar i Matteuskyrkan: 9.12. kl. 11–13. Baka, sticka, snickra till Matteus julbasar! Vi säljer till förmån för Kyrkans Utlandshjälp. Donera bakverk, handarbeten m.m.

Matteus traditionella julvandringar: ordnas den 9 och 10 december i Matteuskyrkan – upplev julens berättelse genom att själv dyka in i historien! En ny vandring startar varje halv timme och tar ca 25 minuter. Söndag 9.12 kl. 12.00, 12.30, 13.00, 13.30. Måndag 10.12 kl. 17.30, 18.00, 18.30 och 19.00. Scenerna innehåller mycket musik, så den passar också alla åldrar.

PETRUS

www.petrusforsamling.net

Kansliet är öppet: må–ti kl. 10–13, ons kl. 13–16, to–fre kl. 10–13

09–2340 7100 Haga Prästgårdsväg 2, 00320 Helsingfors

Fr 30.11
kl. 10 Musiklek i Hagasalen: En rolig förmiddag för er med barn 0–5 år. Efteråt kaffe och smörgås! Vesperv. 12, 2 vån.

Lö 1.12
kl. 9.30–13 All Day Breakfast: Café Torpet har frukost hela dagen. Kom in och njut av en helgfrukost då det passar dig! Köpingsv. 48

kl. 17 De vackraste julsångerna i Äggelby gamla kyrka: Sjung dig in i julstämning med traditionella julsånger. Carolina Eklund (sologång), Hilli, Thylin. Kollekt till Finska missionssällskapets julsamlingar. Glögg och pepparkakor. Medarrangör Svensk förening i Äggelby r.f. Brofogdev. 12.

Sö 2.12

kl. 16 Petrusmässa och hela församlingens julfest: Gemensam gudstjänst för alla åldrar i Södra Haga kyrka. Eget program för barn och julgröt efteråt för allal Vesperv. 12

Må 3.12
kl. 18 Rotad i Ordet: Hitta en tro som håller, en djupare resa in i Bibeln. Henrik Perret: ”Välsignad vare Han som kommer i Herrens namn”. Malm's kyrka, Kommunalvägen 1.

Ti 4.12
kl. 9 Morgonandakt: Andakt, bön, lovsång. För alla. Varje tisdag. Hagasalen, Vesperv. 12. Medverkande är lärjungaskolan Transform.

kl. 10 Musiklek i Malm's kyrka: En rolig förmiddag för er med barn 0–5 år. Efteråt kaffe och smörgås! Kommunalv. 1

On 5.12
kl. 14 Julunch och andakt: Anmälan till kansliet 0923407100/Bodil 0503803925/Gunilla Riska 0505768643, petrus.fors@evl.fi. 10€, Hagasalen, Vesperv. 12

ÖVRIGT
6.12 kl. 14 Självständighetsdagens gudstjänst: i Äggelby gamla kyrka. Thylin, Mathias Sandell.

Café Torpet: Öppet må–fre 9–17, All Day Breakfast lö–sö jämna veckor kl. 9.30–13.

HELSINGFORS PROSTERI
Julkrubbor i Helsingfors centrum i 20 år: Besökare i Helsingfors centrum har kunnat njuta av julkrubbor i skyltfönster i 20 års tid. I år finns julkrubborna utställda från 25.11.2018–6.1.2019. De populäraste krubborna genom åren, bland andra Helsink– och Mirjami–krubborna, finns nu utställda. Från 1. söndagen i advent finns krubbor utställda även i kyrkor. Se närmare www.jouluseimet.fi

Mässa i Taizéstil: Taizésånger, bibeltexter, nattvard och tystnad. Efter mässan kvällste. Mässan är mångspråkig

(åtminstone finska, svenska, engelska) och firas i Helsingfors domkyrkas krypta 7.12 kl. 18.

Det hjälper att prata: Kyrkans samtalshjälp finns till för dig som behöver ett lyssnande öra. De jourhavande är utbildade frivilliga eller kyrkligt anställda med tystnadsplikt. Samtalstjänsten består av chatt, brev- och telefonjour. Chatthjuren är öppna må–to kl. 19–21 och finns på adressen www.samtalstjanst.fi. Telefonjourens nummer är 0400 22 11 90 (från utlandet +358400221190) och du kan ringa varje kväll kl. 20–23. Du kan dessutom skriva ett handskrivet brev till Kyrkans brevjour, PB 210, 00131 Helsingfors. Vi svarar inom några dagar.

Problem i parförhållandet eller familjen: Familjerådgivningen erbjuder helsingforsare professionell samtalshjälp vid problem i parrelationen och i krisituationer. Vi samtalat med dig om frågor som berör parrelationen, familjen och dig. Du kan komma ensam, med din partner eller med andra familjemedlemmar. Samtalen med mottagningssekreterarna och familjerådgivarna kostar inte något och är konfidentiella. Samtalen förutsätter inte att du är medlem i kyrkan. Ring tidsbeställningens nummer 09 2340 2555 vardagar kl. 9–12.

Kampens kapell: öppet vardagar 8–20 och veckoslut samt helgdagar 10–18. Mer info www.helsingforsforsamlingar.fi.

DEUTSCHE GEMEINDE

So 2.12. um 11 Uhr: Familiengottesdienst zum 1. Advent (Matti Fischer)

OLAUS PETRI

Lö 1.12 kl 18: Helgsmålsbön. Heli Kantola, orgel och Pilvi Listo–Tervaportti, orgel

Sö 2.12 kl 11: Högmässa. Timo Viinikka, Hanna Laakkonen–Yang. Olaus Petrikören medverkar.

Sö 2.12 kl 18: Adventskonsert. Olaus Petrikören och Juvenalia–kören. Dir. Matti Järvinen, organist Hanna Laakkonen–Yang. Fritt inträde, programblad 10€.

Må 3.12 kl 17: Musiklek för alla. Sussi Isaksson leder.

Ons 5.12 kl 10: Musiklek för alla. Sussi Isaksson leder.

OLAUS PETRI

Lö 1.12 kl 18: Helgsmålsbön. Heli Kantola, orgel och Pilvi Listo–Tervaportti, orgel

Sö 2.12 kl 11: Högmässa. Timo Viinikka, Hanna Laakkonen–Yang. Olaus Petrikören medverkar.

Sö 2.12 kl 18: Adventskonsert. Olaus Petrikören och Juvenalia–kören. Dir. Matti Järvinen, organist Hanna Laakkonen–Yang. Fritt inträde, programblad 10€.

Må 3.12 kl 17: Musiklek för alla. Sussi Isaksson leder.

Ons 5.12 kl 10: Musiklek för alla. Sussi Isaksson leder.

OLAUS PETRI

Lö 1.12 kl 18: Helgsmålsbön. Heli Kantola, orgel och Pilvi Listo–Tervaportti, orgel

Sö 2.12 kl 11: Högmässa. Timo Viinikka, Hanna Laakkonen–Yang. Olaus Petrikören medverkar.

Sö 2.12 kl 18: Adventskonsert. Olaus Petrikören och Juvenalia–kören. Dir. Matti Järvinen, organist Hanna Laakkonen–Yang. Fritt inträde, programblad 10€.

Må 3.12 kl 17: Musiklek för alla. Sussi Isaksson leder.

Ons 5.12 kl 10: Musiklek för alla. Sussi Isaksson leder.

OLAUS PETRI

Lö 1.12 kl 18: Helgsmålsbön. Heli Kantola, orgel och Pilvi Listo–Tervaportti, orgel

Sö 2.12 kl 11: Högmässa. Timo Viinikka, Hanna Laakkonen–Yang. Olaus Petrikören medverkar.

Sö 2.12 kl 18: Adventskonsert. Olaus Petrikören och Juvenalia–kören. Dir. Matti Järvinen, organist Hanna Laakkonen–Yang. Fritt inträde, programblad 10€.

Må 3.12 kl 17: Musiklek för alla. Sussi Isaksson leder.

Ons 5.12 kl 10: Musiklek för alla. Sussi Isaksson leder.

OLAUS PETRI

Lö 1.12 kl 18: Helgsmålsbön. Heli Kantola, orgel och Pilvi Listo–Tervaportti, orgel

Sö 2.12 kl 11: Högmässa. Timo Viinikka, Hanna Laakkonen–Yang. Olaus Petrikören medverkar.

Sö 2.12 kl 18: Adventskonsert. Olaus Petrikören och Juvenalia–kören. Dir. Matti Järvinen, organist Hanna Laakkonen–Yang. Fritt inträde, programblad 10€.

Må 3.12 kl 17: Musiklek för alla. Sussi Isaksson leder.

Ons 5.12 kl 10: Musiklek för alla. Sussi Isaksson leder.

OLAUS PETRI

Lö 1.12 kl 18: Helgsmålsbön. Heli Kantola, orgel och Pilvi Listo–Tervaportti, orgel

Sö 2.12 kl 11: Högmässa. Timo Viinikka, Hanna Laakkonen–Yang. Olaus Petrikören medverkar.

Sö 2.12 kl 18: Adventskonsert. Olaus Petrikören och Juvenalia–kören. Dir. Matti Järvinen, organist Hanna Laakkonen–Yang. Fritt inträde, programblad 10€.

Må 3.12 kl 17: Musiklek för alla. Sussi Isaksson leder.

Ons 5.12 kl 10: Musiklek för alla. Sussi Isaksson leder.

Fr 30.11 kl. 18: Lilla julfest för ungdomar i Klubb 97, Marlen Talus–Puzesh.

Lö 1.12 kl. 11–13: Adventsbasar till förmån för diakoni och mission i Grankulla kyrka. Handarbeten, julpynt, handstöpta ljus, bakverk – salt och sött, lotterier mm. I caféet serveras julgröt och kaffe.

Sö 2.12 kl. 12: Högmässa, Ulrik Sandell, Heli Peitsalo, Barbro Smeds. Graziakören och GÖR medverkar, dirigent Rolf W. Ahlberg. Kyrkkaffe i nedre salen. Grankulla svenska församling deltar i "Klä julgranen"–insamlingen. Genom insamlingen har du möjlighet att glädja en okänd medmänniska inför jul. Insamlingen öppnas i samband med högmässan första söndagen i advent, den 2.12. Då kan du ta med dig ett kort från julgranen i kyrkans aula. På kortet står anonyma uppgifter om en familj eller enskild person i Grankulla, som är i behov av hjälp. Du skaffar ett presentkort på valfri summa till valfri affär. Presentkortet lämnas tillsammans med kortet du valt till kansliet, diakonin eller kyrkvaktmästarna senast den 10.12. Diakonin förmedlar gåvorna, och både mottagare och givare förblir anonyma.

Kl. 18: Julkonsert i Grankulla kyrka. Mari Palo, sopran och Heli Peitsalo, piano och orgel. Fritt inträde, programblad 10 € till förmån för Kyrkans Utlandshjälp.

Ti 4.12 kl. 9 och 10: Jultablå, som pensionärerna uppför i kyrksalen för daghemsbarnen. Alla vuxna som vill uppleva stämningen är välkommen med!

Kl. 9.30– 11: Diakonimottagning och brödutdelning.

Kl. 13: Sångstund för pensionärer i nedre salen, Barbro Smeds.

Kl. 13.30: Tisdagsträffen i övre salen, Karin Nordberg. Boknytt från Fontana Media, Pian Wistbacka.

Kl. 15: Glad idag –tvåspråkig men talvårdsgrupp i Sebastos, Catherine Granlund.

Kl. 16: De vackraste julsångerna på Lähellä Deli i Grani köpcentrum, Ulrik Sandell och Heli Peitsalo. Mammakören Anglaklang medverkar.

Må 3.12 kl. 18: Graziakören i övre brasrummet, Heli Peitsalo.

On 5.12 kl. 9 och 10: Jultablå, som pensionärerna uppför i kyrksalen för daghemsbarnen. Alla vuxna som vill uppleva stämningen är välkommen med!

Kl. 13.30: Kyrkosyfoeringen i övre brasrummet.

LEDIG TJÄNST

Borgå svenska domkyrkoförsamling söker en vikarie som ungdomsarbetsledare för tiden 1.1-30.6.2019.

Närmare information: www.domkyrkan.fi.
 Intresseanmälan senast 7.12.2018 till ledaren för sektorn kristen fostran gun.geisor@evl.fi och kyrkoherde mats.lindgard@evl.fi.

Vörå församling söker en BARNLEDARE

i arbetsavtalsförhållande 70-100% med huvudsaklig placering i Vörå. Arbetet består i att planera och verkställa dagklubsverksamhet för 3-5 åriga barn.

Kyrklig barnledarexamen eller annan motsvarande yrkeskompetens och arbetserfarenhet krävs. Goda kunskaper i svenska och nöjaktiga i finska är nödvändiga för arbetet. Medlemskap i evl. luth. kyrkan är en förutsättning. Lön enligt kravgrupp 402.

Tilläggsuppgifter ges av kyrkoherde Hans Boije 050-3505970 eller ekonomichef Åsa Björklund 050-4101727, företrädesvis förmiddagar.

Ansökningar skickas per epost till hans.boije@evl.fi senast 10 december 2018

Ledig kantorstjänst

Ekenäsnejdens svenska församling ledig-anslår en B-kantorstjänst. Tjänsten är en tillsvidareanställning och tillträds tidigast i februari 2019 eller enligt överenskommelse. B-kantorn ingår i arbetssektorn för präster(4) och kantorer (3).

Närmare uppgifter om tjänsten ges av kyrkoherde Anders Lindström, tfn 0400-527488. Utförligare info: www.eke-nasnejdensforsamling.fi/aktuellt/lediga-jobb

Skriftlig ansökan märkt "kantor" jämte bilagor bör ha inkommit senast 4.1.2019 kl. 16.00 till: Ekenäsnejdens svenska församling/Församlingsrådet, PB 68, 10601 Ekenäs.

Ledig ungdomsarbetsledartjänst

Ekenäsnejdens svenska församling lediganslår en ungdomsarbetsledartjänst med inriktning på barn- och familjearbete. Tjänsten är en tillsvidareanställning och tillträds så snabbt som möjligt eller enligt överenskommelse. Ungdomsarbetsledaren ingår i arbetssektorn för arbetet bland barn, familjer och ungdomar.

Närmare uppgifter om tjänsten ges av kyrkoherde Anders Lindström, tfn 0400-527488. Utförligare info: www.eke-nasnejdensforsamling.fi/aktuellt/lediga-jobb

Skriftlig ansökan märkt "ungdomsarbetsledare" jämte bilagor bör ha inkommit senast 4.1.2019 kl. 16.00 till: Ekenäsnejdens svenska församling/Församlingsrådet, PB 68, 10601 Ekenäs.

Adventskaffe

i de kristna bokhandlarna
fredag 30.11. Välkomna!

KING TOURS

Lilla pilgrimsresan till Israel 25.3-1.4.2019, pris från 1390€
 Reseledare: kyrkoherde Mats Lindgård
 En rundresa på åtta dagar; Galiléen, Jerusalem, Betlehem m.m.
 I resans pris ingår utgifterna för alla utfärder i programmet, halvpension, flyg mm.

Pilgrimsresa till Israel-Jordanien 20 - 29 maj 2019,
 pris från 1890€

Det heliga landet för oss som går långsammare 2-9.4.2019,
 pris från 1490€
www.kingtours.se info@kingtours.fi
 eller 0400 438854

VÅR ERFARENHET - ER TRYGGHET

Med omsorg och omtanke om Er
Begravningsbyrå

Marjamäki

Även gravstenar m.m.

Herrholmsgatan 14, Jakobstad. Tfn 06 723 1730 dygnet runt

Finlands Begravningsbyråers Förbund
 auktoriserad begravningsbyrå

MARKNAD

ÖNSKAS HYRA

Studerande som letar lägenhet i Hfors från mitten på januari
 Maxhyra 650
 Djur- och rökfri
 040-5186264

UTHYRES

Etta på Brändö i Vasa
 genast ledig. 485 €/mån.
 plus vatten och el. Djur och rökfritt. Tel: 0400-490902.

RH lgh, Olars, Esbo
 4-5r+k+b uthyres. Goda
 förbindelser till Hfors. Ledig
 1.1. Tfn 0505496056

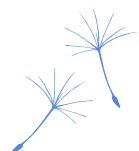
ETTA på 28 kvm med
 glasad balkong i Åbo
 centrum, Nylandsgatan 8.
 Rörsaneringen utförd.
 Ledig fr.o.m. 01.01.2019.
 tel. 0400-720097
ostman.gerd@gmail.com

SÄLJES

Arabias kyrktallriker 10 st. Serie 77.
 Gott skick. 150 euro totalt. Styck-
 evis 20€. Finns i Borgå. Tel. 040
 5393 043

**VILL DU BLI HUSFOLK PÅ RETREATGÅRDEN SNOAN
- KOM PÅ UTBILDNINGSHELG 8-10.2.2019**

Husfolket på retreatgården Snoan är personer som med sin arbetsinsats och närvaro skapar möjligheter för andra människor att gå in i retreatens stillhet och vila. Husfolket sköter om praktiska uppgifter på Snoan under retreaterna, från disk och dukning till att elda i brasorna och ringa i klockor. Som husfolk får man vistas i retreatgårdens rofyllda miljö och vara en del av retreatens vila och lugn. Är du intresserad av att bli en del av husfolket på Snoan? Kom med på vår utbildningshelg för husfolk 8-10.2.2019. Utbildningen är gratis. Anmälningar till kursen tas emot efter årsskiftet, kolla på www.snoan.fi. Välkommen med!

SNOAN
 Retreatgården Snoan
www.snoan.fi
 019-244 3032

GULDVIVA™

Beställ enkelt i vår nätbutik eller ring
 018-22130 för personlig service.

Smycket levereras i en fin ask, om så
 önskas även presentinslagen. Leverans
 inom 4 dagar.

GRATIS FRAKT till Kyrkpressens läsare!

Ange rabattkoden KP då du gör din beställning.
 Erbjudandet är giltigt t.o.m. 31.12.2018

HANDGJORDA KVALITETSSMYCKEN FRÅN ÅLAND

81 €
 inklusive kedja

*Tro
 Hopp &
 Kärlek*

GULDVIVA.COM

INKAST AMANDA AUDAS-KASS

Världens kanske allra sämsta fritidsintresse

JAG HAR legat sömnlös några nätter. Jag har oroat mig många dagar. Jag har gått omkring på gatan med en diffus känsla av att alla hatar mig. Och allt det där har egentligen varit helt frivilligt. Jag har ibland tänkt att just det här måste vara världens kanske allra sämsta fritidsintresse.

I snart åtta år har jag alltså suttit i församlingsrådet i min hemförsamling. Det är ett förtroendeuppdrag som stundvis har varit tungt att bära. Att vara med och fatta beslut som kan göra andra människor ledsna, besvikna och arga är aldrig roligt och sällan lätt. Sådana uppdrag är egentligen designade för betydligt mindre känsliga själar än min, men samtidigt tror jag att också vi känsliga måste våga vara med. Alternativet, att bara människor gjorda av teflon får vara med i leken, är inte heller någon bra lösning.

Men priset har ibland varit högt och jag har ställt mig frågan; Hur vet man om priset är bara högt eller för högt?

FÖR NÅGON vecka sedan fick jag förnyat förtroende och det blir en fortsättning för mig i församlingsrådet. På många sätt är jag glad och tacksam för det. Världens kanske allra sämsta fritidsintresse ger mig nämligen något oerhört viktigt som jag vet att jag behöver. I vårt församlingsråd sitter olika människor med olika personligheter i olika åldrar med olika syn på olika frågor.

Det kan vara verkligt livliga diskussioner på våra möten och vi kan vara av helt olika åsikt. Men – och nu kommer det helt avgörande – vi tror att också de som tycker annorlunda vill väl, vill församlingen väl. Vi tror att också de som i våra egna ögon landar fel ändå drivs av motiv som är lika ädla och goda som våra egna. Och den insikten är helt avgörande i vårt möte med andra människor. Inte så att alla gör gott bara för att de vill gott. Tyvärr inte. Men att sträva efter att se den goda strävan hos varandra är stort.

IDAGENS åsiktsstäta värld är det kanske viktigare än någonsin att våra åsikter blir kött och blod. Dels så att vi inser att våra åsikter får konsekvenser för riktiga människor men också så att vi inser att de som har andra åsikter än vi också är riktiga människor.

Väldigt lite gott kommer av att vi söker oss längre ifrån varandra. Väldigt mycket gott kommer av att vi vågar gå närmare.

Därför vill jag vara med. Och för att jag vill fortsätta bygga de broar som jag tror att är vår enda rimliga chans som kyrka. Och för att vi får bra fika på våra möten.

Underskatta aldrig bra fika på möten.

Amanda Audas-Kass är lärare i modersmål och bloggare.

VAL RESPONS

Kyrkoherdevikariatet i Matteus

Eftersom tillsättandet av vikarie för kyrkoherden i Matteus för de följande tre åren har väckt både förundran och upprörda reaktioner ber jag att få framföra följande förtydliganden.

Ingen har i diskussionen kritiserat domkapitlets yrkande på att tillsättandet skulle vara öppet, vilket innebar att intresserade kandidater kunde anmäla sitt intresse. Det här motiverades med att tre år är en osedvanligt lång period.

Alla parter säger sig ha varit medvetna om att församlingsrådet ger ett utlåtande, medan domkapitlet fattar beslutet. Det faktum att domkapitlet kan komma till en annan slutsats än rådet betyder inte att utlåtandet ignoreras.

Församlingsrådet har på inrådan av ordinarie kyrkoherden Stefan Forsén korrekt utgått ifrån den berörda paragrafen (KL kap 6 §11), som stipulerar att dom-

”Beslutet innebär inte att vi omyndigförklarar församlingsrådet, utan helt enkelt att vi anser oss ha goda grunder för att komma fram till en annan slutsats.”

kapitlet skall utse en lämplig präst som vikarie. Församlingsrådet har varit medvetet om att formell behörighet, även om den inte är ett kategoriskt villkor, behöver beaktas då olika kandidaters lämplighet jämförs.

Församlingsrådet och domkapitlet har emellertid lagt olika stor vikt vid denna aspekt. Enligt domkapitlet utgör utbildning dels för ordinarie prästtjänst, dels specifikt för kyrkoherdetjänst ett tungt vägande argument. Det här motiveras i synnerhet av det ifrågavarande vikariatets längd, för kortare vikariat är det inte ovanligt att formellt obehöriga utses.

Från församlingen har man frågat sig varför domkapitlet inte på förhand gav tydliga direktiv om detta resonemang, eftersom det kunde ha underlättat församlingsrådets process. Svaret är att ingen på förhand kan veta hur domkapitlets plenum (eller något annat förvaltningsorgan) kommer att besluta i enskilda fall. Besluten föregås ofta av diskussion där argument för och emot beslutsförslaget prövas och vägs. I det här fallet blev beslutet enhälligt.

Domkapitlets beslut innebär inte att den som församlingsrådet föreslog skulle vara olämplig för tjäns-

ten, vilket visas av att hen är förordnad att sköta vikariatet fram till nyår. Däremot har vi vid jämförelsen av kandidaternas lämplighet dragit slutsatsen att då man väger in utbildningen i bedömningen är en annan kandidat mer lämplig för detta treåriga kyrkoherdevikariat. Beslutet innebär inte att vi omyndigförklarar församlingsrådet, utan helt enkelt att vi anser oss ha goda grunder för att komma fram till en annan slutsats. I beslutet har vi dessutom beaktat församlingsrådets prioritering av de övriga kandidaterna.

En fortsatt offentlig diskussion torde inte befrämja arbetsklimatet i församlingen. Ifall församlingsrådet eller arbetslaget önskar få svar på ytterligare frågor står jag till förfogande.

BJÖRN VIKSTRÖM
Biskop

MÖTE ÖPPENHET

Församlingsvalet i Närpes

”Ny lista tog storslam i Närpes”. Så skriver Kyrkpressen. Listan avser en av de tre listorna i församlingsvalet i Närpes. Listans valslogan var ”En kyrka för alla.” Kravet på kandidaterna var en positiv inställning till kvinnliga präster. Motståndare till kvinnopräster exkluderades. För dem fanns inte rum. De stöttes ut. De avvisades.

Att komma till mötes och bli kommen till mötes är det etiska livets fundament. Det är den human-filosofiska förklaringen till det kristna budskapet. Det budskapet gäller i livets alla skiften. Det är absolut, oberoende av den mötande människans åsikter och inställning till livets alla frågor. Vi behöver inte vara av samma åsikt. Vi får tillrättalägga. Vi får protestera. Vi får undervisa. Men vi får aldrig avvisa en mötande människa. Avvisningen och likgiltigheten skapar bitterhet och hat. Hatet och bitterheten förblir så den avvisades följeslagare livet ut. I tankarna kommer fredsaposteln Martin Luther Kings

ord; ”Tragedin är inte de onda människornas brutalitet utan de goda människornas tystnad”.

Avslutningsvis; Ungdomlig obetänksamhet övervägde också jag att skriva ut mig ur den församling jag då till-

hörde. Orsaken var att kvinnoprästmotståndarna hade så starkt grepp om församlingen.

Kom att nämna det för min mor. ”Kanske du skulle överväga det en smula ännu” var hennes lugna svar då

hon stod och kokade gröt åt familjen. Jag följde hennes råd. Min mor var en klok människa.

GUSTAV SKUTHÄLLA
Närpes

Nya mäktiga Johannes Studio 350

3 manualer

37 stämmor

30 toners helpedal

Bänk

Välj bland 4 färger

Nu till introduktionspriset

Från 7.950€

Tel. 0500 369686

www.johannus.fi

OPINION INFO

E-post: redaktionen@kyrkpressen.fi
Insändare måste förses med skribentens namn samt för redaktionens bruk även adress och telefonnummer. Anonyma inlägg accepteras endast i undantagsfall. Insändarnas längd är högst 1 200 tecken.

MISSION MARTYR

Missionär dödad av pilregn

Den 27-årige missionären **John Allen Chau** från USA dödades förra veckans fredag när han försökte landstiga på den otillgängliga korallön Norra Sentinel

i Bengaliska viken. Chau hade lejt fiskare för att ta honom till Norra Sentinel som ingår i ögruppen Andamanerna. Den sista biten paddlade han i kanot från fiskarnas båt in mot ön.

– Jag heter John. Jag älskar er och Jesus älskar er. Här får ni lite fisk, ska han

enligt nyhetsbyrån AFP ha sagt då han gick i land.

Men omedelbart började pilar regna över honom. Efter en stund såg fiskarna som tagit honom dit hur öbor band ett rep runt hans hals och drog iväg med kroppen.

När fiskarna återvände nästa dag såg de Chaus

döda kropp på stranden.

På Norra Sentinel lever uppskattningsvis 150 sentineleser som inte har någon kontakt med omvärlden.

Det är en av de sista jungfruliga utpostererna på jorden och det råder strängt besöksförbud för utomstående.

Sentineleserna attackerar alla som kommer dit. År 2006 dödades två fiskare efter att deras båt slitit sig och drivit in till Norra Sentinel. När kustbevakningens helikopter senare försökte landa för att ta hand om kropparna möttes den av ett pilregn.

Grattis, nya förtroendevalda!

Göra skillnad - handbok för förtroendevalda

Göra skillnad är handboken som rustar dig som är förtroendevald med både fakta och inspiration. Den passar både dig som är invald för första gången och dig som redan har vanan inne.

Hft. 15,00

Handboken utkommer i januari 2019.
Texter av Sixten Ekstrand, Malena Björkgren, Lucas Snellman, Virva Nyback, Björn Vikström med flera.

**"Förtroendevalda
behövs allra mest
när frågorna är
svåra."**
Siv Sandberg

**"I samförstånd
för vi kyrkan
vidare."**
Nils-Anders
Granvik

**"Alla
generationer
behövs!"**
Cecilia Alameri

f Fontana Media

Utbildningsdag!

**Grattis till förtroendet, nu gäller det att sätta igång arbetet i en ny mandatperiod.
Vi vill välkomna alla förtroendevalda i församlingarna i alla prosterier till en utbildningsdag!**

Välkommen att ta del av viktig och aktuell information om uppdraget som förtroendevald inom kyrkan, att höra inspirerande talturer, att träffa andra förtroendevalda och tillsammans samtala om församlingarnas utmaningar och möjligheter!

UTBILDNINGSDAGAR FÖR FÖRTROENDEVALDA

Korsholms prosteri: lördagen 2.2 i Vasa, kl. 10-15 (Församlingsgården, Skolhusgatan 26-28)

Åbolands prosteri: söndagen 3.2 för i Åbo, kl. 12-17 (start med gudstjänst i domkyrkan sedan lunch och program på Aurelia, Auragatan 18)

Pedersöre prosteri: lördagen 2.3 i Pedersöre, Kyrkostrands församlingshem, kl. 10-15 (Vasavägen 116)

Helsingors och Mellersta Nylands prosterier: lördagen 9.3 i Helsingfors, kl. 10-15 (Johannes församlings utrymnen på Högbergsgatan 10)

Domprosteriet: söndagen 10.3 i Borgå

kl. 12.15-17 (start med gudstjänst i domkyrkan, sedan lunch och program på Svenska församlingshemmet, Runebergsgatan 24)

Närpes prosteri: söndagen 24.3 i Närpes, kl. 12-17 (start med gudstjänst i kyrkan och sedan lunch och program på församlingshemmet, Kyrktåget 2)

Raseborgs prosteri: söndagen 31.3 i Ekenäs, kl. 10-16 (start med gudstjänst i kyrkan och sedan lunch och program på församlingshemmet, Larssonsvägen 1)

Ålands prosteri: lördagen 13.4 i Mariehamn, Margaretagården, kl. 10-15 (Måsvägen 4)

Mera information: verksamhetsledare Kalle Sällström, kalle.sallstrom@forsamlingsforbundet.fi, 050-3562475.

Anmälningar helst per e-post till kontakt@forsamlingsforbundet.fi senast två veckor innan respektive samling. Kom ihåg att meddela namn, församling och eventuella specialdieter.

Deltagaravgiften för dagen är 35 € och innehåller program, lunch och kaffe. Tanken är att församlingen står för sina förtroendevaldas kostnader. Kolla med din församling!

Arrangör: Församlingsförbundet i samarbete med prosterierna och Borgå domkapitel.

Jul-popup

**Torsdagen 13.12
kl. 12-18**

Hitta de bästa bokklapparna! Vi bjuder på mingel, glögg och dadelkaka! Sandvikskajen 13, vån. 1.

